Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 68. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го БЕРЕЗНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 25, 1977 No. 68. VOL. LXXXIV.

Проф. д-р Петро Стерчо переобраний на голову Відділу УККА у Філядельфії

Проф. д-р Петро Стерчо

Філядельфія (Мгр Іван Скочиляс) — Загальні Збори Філядельфійського Відділу УККА відбулися 5 березня 1977 в залі Т-ва „Тризуб". Збори започатковано молитвою, яку провів о. Мартин Канаван, парох церкви Христа Царя, на терені якої відбувалися Збори. Голова Відділу проф. д-р Петро Стерчо, відкриваючи Збори, закликав приявних вшанувати пам'ять померлих українських громадян, платників УНФонду, зокрема б. п. митрополита Амброзія, ЧСВВ, які в минулому році відійшли у вічність. Він згадав про 27-му річницю героїчної смерти головного командира УПА ген. Тараса Чупринки-Романа Шухевича, який 38 років тому в „Карпатській Січі" розпочав був свою військову службу для України. Після цього проф. Стерчо привітав представника Централі УККА інж. Євгена Івашкова та приявних членів Президії Централі УККА проф. д-р Богдана Гнатюка, ред. Ігната Білинського, д-р Олександра Білика та запросив їх, враз із о. Мартином Канаваном, до Почесної Президії. Ділову Президію Зборів обрано одноголосно в складі: ред. Ігнат Білинський — голова, проф. д-р Наталія Пазуняк — заступник, інж. Роман Кравців і Мирон Баранецький — секретарі.

Голова Відділу проф. д-р Стерчо в одногодинному звіті представив працю за минулий рік. Філядельфійський Відділ це один з найбільших і найактивніших в організаційній системі УККА. Об'єднує він 63 місцеві Т-ва, репрезентує українську громаду перед урядовими чинниками, ініціює, інспірує, спонзорує й координує культурно-освітну діяльність місцевих товариств. Традиційні річні імпрези, які влаштовує Відділ у своєму заряді, як: 22 Січня, роковини Шевченка, відзначування Листопадового Чину, були дбайливо підготовані, з програмою на високому рівні, а промовцями були передові діячі українського організованого життя в ЗСА. В загальному праця Відділу проходила у чотирьох напрямках. 1. Внутрішньо-громадському та в ділянках культурно-освітній. Тут належить зарахувати згадані річні імпрези. Крім того, заходами або при співпраці Відділу відбулися три наукові конференції в місцевих коледжах з українською проблематикою, а саме: а) Українці-поселенці в Америці, б) Українська Католицька Церква під советами в рр. 1945-1976., в) цілоденна наукова конференція про вклад українців у розбудову Америки. Доповідачами у тих конференціях, були висококваліфіковані науковці з різних міст Америки. В дусі постанов СКВУ Відділ влаштував Соборну Маніфестацію в обороні Віри і Церкви в Україні з відповідними доповідями. На окре-

(Закінчення на ст. 7-ій)

Відділи ТУІА Західніх Стейтів відбули в Чікаґо Пленарну Конференцію

Чікаґо (О. Солтисик) — Дня 19 березня 1977 відбулася тут у приміщенні Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч" Пленарна Конференція відділів Товариства Українських Інженерів Америки Західніх Стейтів. У програмі нарад були розглянені такі справи, як: 1. Оборонна акція української технічної термінології; 2. Справи Товариства; 3. Відношення до громадських справ.

У Конференції брали участь чотири члени Головної Управи ТУІА: Ю. Гончаренко, голова, О. Солтисик, секретар, Е. Змий, заступник голови й організаційний референт, д-р О. Мороз, референт конференцій, голови Відділів Чікаґо та Міннеаполісу та загал членства. Конференцією провадив голова ГУ ТУІА Ю. Гончаренко. Конференцію привітав, бажаючи їй успіхів, президент кредитівки Р. Мицик.

Пленарна Сесія ТУІА Західніх Стейтів піддержала пропозицію Головної Управи видати Український Технічний Словник та зобов'язалася фінансово піддержати видання. В рямках оборонної акції одобрено допомогу переслідуваним колегам в Україні.

У справах Товариства обговорено і рішено наступне: сцентралізувати стипендійні фонди відділів Товариства; розбудувати видавничий фонд; приєднати нових і реактивувати недіючих членів; статутові справи.

У відношенні до громадських справ Пленарна Сесія розглянула становище Товариства до СКВУ, УККА та інших організацій.

По Пленарній Сесії відбулася в одному з місцевих готелів Конференція Головних Управ Товариства Українських Лікарів Північної Америки, Світового Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів і Товариства Українських Інженерів Америки. Темою нарад були становища відношення товариств до громадських справ. Опісля відбулася спільна зустріч з участю численного громадянства, присвячена акції оборони української науки і науковців. Вечір відкрив голова відділу ТУІА Чікаґо, Петро Вихрій, а програмою вечора проводив інж. Дмитро Григорчук. Голова Головної Управи ТУІА Ю. Гончаренко поінформував приявних про оборонну акцію ТУІА, а проф. Мирослав Семчишин виголосив доповідь про українознавчі студії на Іллінойському університеті. В часі вечора ТУІА наділило грамотами інж. Ігора Вислоцького за уфундування і реалізацію українознавчих студій на Іллінойському університеті й інж. Дмитра Григорчука за працю в розбудові Товариства і громади. Проф. М. Семчишин з рамени чікаґських організацій вручив грамоту признання інж. Ігореві Вислоцькому, що присутні одобрили довготривалими оплесками. У розваговій частині вечора виступив гостинний ансамбль „Пісня" у складі пань: В. Джулинська, Н. Масник і Д. Олексюк із фортепіяновим супроводом п. О. Оришкевич.

Господарем Пленарної Конференції був Відділ ТУІА Чікаґо, головою якого є інж. Петро Вихрій, а підготовою всіх імпрез дня і вечора займався інж. Дмитро Григорчук, уповноважений Головної Управи ТУІА.

СВІТОВИЙ БАНК ПОВИНЕН ПРИПИНИТИ ПОЗИЧКИ ПОРУШНИКАМ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ — ЗАЯВЛЯЄ УРЯД ЗСА

Вашінгтон. — У середу, 23-го березня, державний секретар Сайрус Венс заявив перед Сенатською підкомісією для закордонних справ, що уряд президента Джіммі Картера підтримує пропозицію демократичного конґресмена Генрі Ревса з Вісконсину, щоб Америка шляхом „голосу і бальоту" впливала на міжнародні фінансові установи, зокрема на Світовий Банк, щоб не давали позичок державам, уряди яких постійно порушують людські права.

Пропозиція конґресмена Ревса зголошена у формі додатку до законопроєкту про закордонну допомогу, перший раз видвигає питання людських прав на арену міжнародних фінансових відносин. Конгрес вже раніше схвалив закон, який вимагає, щоб уряд ЗСА брав під увагу стан людських прав у державі, яка мала б одержати допомогу від самої Америки, а пропозиція конґресмена Ревса має на меті поширити цю вимогу і на міжнародні фінансові інституції,в яких ЗСА відіграють поважну ролю. Хоча ЗСА не мають права „вето" в таких інституціях як Світовий Банк, то можуть старатися впливати на інших членів, переконуючи їх, щоб теж голосували проти позички даній державі.

Коментатори вказують на факт, що хоча президент Картер протягом останніх двох місяців здобував собі ім'я оборонця людських прав в цілому світі, то Конґрес вже два роки тому схвалив закони, які обмежували б закордонну допомогу для країн, які порушують людські права. Ці закони були схвалені великими більшостями голосів в обох Палатах Конґресу, не зважаючи на те, що проти цих пропозицій виступали колишній державний секретар Генрі Кіссінджер і попередній президент Джералд Форд.

Москва продовжує критикувати Картера

Москва. — Совєтський коментатор Александер Бовін знову виступив в газеті „Известия", яка є органом Верховної Ради СССР, критикою проти президента Джіммі Картера, кажучи, що становище американського президента в ділянці людських прав „ускладнює ситуацію" і створює невідповідний клімат для вступних переговорів про скорочення стратегічної зброї між державним секретарем Сайрусом Венсом і совєтськими верховодами в наступному тижні. В окремому коментарі, присвяченому справам американсько-совєтських відносин, Бовін пише, що „Намагання З'єднаних Стейтів Америки вмішуватись у внутрішні справи СССР мусить мати вплив на загальну політичну атмосферу". Але він також заявляє, що уряд ЗСА має рацію, коли твердить, що справи людських прав треба відсепарувати від переговорів про роззброєння. Однак „логічні критерії є дуже часто недостатні в аналізі політичних проблем", — твердить Бовін. Коментар Бовіна появився побіч зручно підібраних витягів з промови генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва, яку він виголосив в понеділок, 21-го березня ц. р., на з'їзді совєтських профспілок. Поміщені витяги з промови більше наголошують важливість переговорів про скорочення стратегічної зброї і тільки побіжно заторкують справу людських прав. Політичні аналітики вважають це за вказівку, що переговори про скорочення і контролю атомової зброї совєти вважають важливою справою також для них і ставлять її на першому місці.

Найвищий Суд відмовився відкинути контроверсійне рішення

Вашінґтон. — В середу, 23-го березня, Найвищий Суд ЗСА 5-ма голосами проти 4-ох відкинув вимогу 22-ох стейтів щодо уневажнення контроверсійного рішення з 1966-го року в т. зв. „справі Міранди", згідно з яким поліційні чинники, заки зачнуть допитувати арештованого, мусять поінформувати його, що він має право відмовитися складати будь-яку заяву, сказати йому, що все, що він скаже, може бути використане проти нього на судовій розправі та що він має право мати адвоката.

Хоча Найвищий Суд фактично навіть не згадував „справи Міранди" в своєму рішенні минулої середи, а наказав нову судову розправу над вбивником Робертом Вілліямсом з Айови на іншій підставі, то факт, що Суд відмовився коментувати „справу Міранди", означає, що це контроверсійне рішення з 1966-го року далі залишається в силі. Поліційні чинники твердять, що рішення в „справі Міранди" утруднює їхню працю, бо не тільки забороняє допитування переловлених „на гарячому" злочинців, але також зазначує, що навіть якщо арештований признається до злочину, але ще не говорив із своїм адвокатом, то це признання не є важне і не може бути використане проти нього на судовій розправі. Критики рішення в „справі Міранди" твердять, що це рішення виходить на користь злочинця, а не його жертви.

Університет в Акроні включає в програму курс історії України

Акрон, Огайо. (Н.Н.) — У програмі вечірніх курсів на університеті в Акроні, Огайо, завдяки старанням д-ра Теодора Мацькова, професора цього ж університету, буде у весняному семестрі 1977 р. курс історії України.

Виклади пічнуться в п'ятницю, 1 квітня, в год. 7.00 вечором і будуть відбуватися кожної п'ятниці в тій самій порі. Записатися може кожний, без різниці віку чи освіти. Оплата за семестер виносить 20.00 дол. Темою цього курсу буде: Польсько-українська війна 1630-38; повстання Б. Хмельницького в 1648 р; аналіза Зборівського договору з 1649 р.; заснування Української Військової Республіки (Гетьманської Держави); внутрішня і зовнішня політика Хмельницького; Переяславський договір і його наслідки; гетьманування І. Виговського; аналіза Гадяцького договору з 1658 р.; початок руїни. Курс вестиме проф. Т. Мацьків, автор багатьох праць з козацької доби.

СОВЄТСЬКА АКЦІЯ ПРОТИ ДИСИДЕНТІВ РОЗПОЧАЛАСЬ ЩЕ ПЕРЕД ВИСТУПОМ КАРТЕРА

Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Москві, Крістофер Врен, інформує у виданні цього щоденника з 22-го березня, ц.р., що помимо нападу совєтських чинників на Адміністрацію Картера за оборону людських прав, посилений наступ на дисидентів, арешти, засуди і організовані акції КҐБ на цей рух, почався ще перед тим, заки президент Картер перебрав владу в Білому Домі. І помимо того, що тепер совєтські верховоди, включно з генеральним секретарем Леонідом Брежнєвим,напастують уряд ЗСА за оборону людських прав і кажуть, що ця оборона може пошкодити обопільній співпраці і переговорам про скорочення стратегічної зброї, все одно багато аналітиків вважають, що переслідування дисидентів і оборонців людських прав в Совєтському Союзі та в інших комуністичних державах не слід пов'язувати з оборонним виступом Вашінгтону, бо такі переслідування відбувалися раніше і будуть в майбутньому. Більш небезпечних дисидентів, як у випадку Анатолія Щаранского, жидівського активіста, Москва називає агентами чужих розвідок і вимірює для них, згідні з закидами, жорстокі покарання. Ще перед інавґурацією президента Картера, Москва розпочала репресивні акції проти дисидентських рухів, головно тих груп, які були пов'язані з наглядом над виконанням Гельсінкської Угоди, приготовляючись мабуть таким способом до другої фази европейської конференції для справ безпеки і співробітництва, яка відбудеться в червні, ц.р. в Беоґраді. Дисидентські групи нагляду над виконанням постанов Гельсінкської Декляраціі зокрема сильно діяли в Москві, в Україні і Литві і центральний уряд в Москві боявся більше їхньої діяльности, як діяльности інших дисидентських груп чи окремих осіб — противників режиму. У міжчасі режим почав приготовлятися до відзначування 60-річчя большевицької революції і посилені арешти дисидентів та переслідування їхньої діяльности можна також пов'язувати з тією підготовою, бо дисиденти діяли і проголошували протилежні до режиму гасла здобутків революції. В обличчі протестів Державного департаменту ЗСА, Москва розгубилась і розпочала ще більші арешти та утиски дисидентів. На початку лютого заарештовано голову Комітету нагляду за Гельсінкською Угодою Юрія Орлова і Александра Ґінсбурґа в Москві, як також Миколу Руденка і Олексія Тихого в Україні. Іншому членові тієї групи, Людмилі Алєксєєвій дозволено виїхати за кордон.

Мекання багатьох інших дисидентів в Москві, Києві і Вільні були перевернені догори дном. Пороблено також інші заходи і зміни: перед звільненням відомого лікаря Михайла Штерна, КҐБ арештувало Анатолія Щаранского і звільнило з „психушки" Владіміра Борісова. „Правда", яка є органом ЦК КПСС, виразно натякала, що кампанія проти дисидентів — „зрадників батьківщини" продовжуватиметься без огляду на реакцію Вашінгтону. Виглядало дещо дивно, що Москва не відклала візити державного секретаря Венса до Москви. Це доказує, що Совєтський Союз так само заінтересований скороченням стратегічної зброї, як ЗСА і оцінка Картера цієї справи є правильною. Візита Венса покаже, як далеко сягає гнів Москви — пише Крістофер Врен у „Ню Йорк Таймсі".

Прохають Венса вставитись за українських політв'язнів

Ню Йорк. — Новозформований при місцевому Об'єднаному Комітеті — Відділі УККА місцевий Комітет Оборони України переслав державному секретареві Сайрусові Венсові, мавши на увазі його поїздку до Москви та переговори зі совєтськими верховодам, коротку телеграму, в якій сказано:

Hon. Cyrus R. Vance
Secretary of State
Department of State
Washington, D.C.

Dear Mr. Secretary:

In your talks with Communist Party Secretary Leonid Brezhnev in Moscow please intercede on behalf of Ukrainian political prisoners in the USSR.

Телеграму підписали голова Об'єднаного Комітету інж. Євген Івашків і голова Комітету Оборони адв. Аскольд Лозинський. Державний секретар Венс вже цієї п'ятниці виїжджає на переговори до Москви, отже пригадка про українських політв'язнів дуже на часі. Комітет Оборони України в Ню Йорку сподіється, що й інші наші установи та поодинокі особи, які ще цього не вчинили, підуть за цим прикладом та пригадають державному секретареві недолю України.

Українці взяли участь в Болгарськім Дні Незалежности

Ню Йорк. (Ол. Соколишин) — Заходом Больгарського Національного Фронту, 5-го березня ц.р. в готелі Шеритон урочисто відзначено Болгарський День Незалежности. На запрошення президента Болгарського Національного Фронту д-ра Івана Дочеффа, крім визначних болгарських представників майже з цілої Америки, прибули також представники Литви, Туркестану, Східньої Німеччини, України і Козакії, всіх 10 осіб, які зайняли почесні місця. Після відспівання американського і болгарського національних гимнів, імпрезу відкрив привітанням Микола Стояноф, який представив по черзі всіх гостей, між ними д-ра Ол. Соколишина, представника Комітету тижня Поневолених Націй, віцепрезидента Американських Приятелів АВН та заступника Голови Українського Відділу АБН. В мистецькій програмі виступала відома українська Танцювальна Група під керівництвом п-ні Олени Оприско. Святочне слово виголосив д-р Іван Дочефф, вказуючи на конечність продовження боротьби на звільнення Болгарії, яка в спільному фронті всіх поневолених народів відіграє належну ролю. Крім оборони людських прав слід змагатися за національне визволення всіх поневолених народів, включно з Болгарією, - закінчив він.

Після офіційної частини, відбулася забава з танцями під звуки української оркестри під керівництвом відомого з його виступів на Союзівці чорноморця Миколи Романенка.

ЗСА ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА БЕЗПОСЕРЕДНІ ПЕРЕГОВОРИ З В'ЄТНАМОМ

Президент Картер (зліва) в розмові з Ленардом Вудкоком в Білому Домі.

Вашінґтон. — Президент Джіммі Картер заявив у середу, 23-го березня, що ЗСА погоджуються на пропозицію комуністичного уряду В'єтнаму відносно безпосередніх переговорів, які мали б відбутися в Парижі і метою яких було б встановлення нормальних зв'язків між Америкою і В'єтнамом. Приймаючи в Білому Домі американську делегацію, яка під проводом Ленарда Вудкока відбула недавно поїздку до В'єтнаму і Ляосу, щоб одержати інформації про т. зв. „пропалих без вісті" американських вояків, Президент сказав, що вітає пропозицію в'єтнамського прем'єра Фам Ван Донґа відносно переговорів у Парижі, як рівнож вітає факт, що Ганой не встановив жадних передумов для тих переговорів. В'єтнамці раніше пов'язували справу інформацій про „пропалих без вісті" вояків і питання безпосередніх переговорів щодо нормалізації відносин із вимогою щоб ЗСА признали В'єтнамові „повоєнну допомогу".

В середу президент Картер хвалив делегацію Вудкока за „успішну місію", хоча зазначив, що В'єтнам не передав всіх можливих інформацій про „пропалих без вісті", а обіцяв продовжувати розшуки за ними. Між іншим, виявилося, що між 12-ма тілами американських летунів, які Ганой кілька днів тому переслав до ЗСА, одно тіло цілком не було американського пілота, а правдоподібно в'єтнамського вояка, а інше тіло мало на собі неправильні документи. Речники американського військового летунства і президент Картер заявили, що це „чесна помилка", а не зумисний вчинок Ганою.

Подґорний обіцяє допомоґу країнам Африки, обороняє детант

Дар Ес Салаам, Танзанія. — Голова Президії Верховної Ради СССР, „президент" Ніколай Подґорний, прибув в середу, 23-го березня ц. р., до Африки і першою його зупинкою була Танзія, де він розпочав переговори з президентом Танзанії Юліюсом К. Найрере. Виступаючи на бенкеті в його честь, Подґорний обіцяв допомогу країнам Африки і обороняв політику детанту, яка, мовляв, „зупинить похід імперіялізму" і створить сптиятливі умови для розвитку африканських країн. „Переможні здобутки в останніх роках, — заявив Подґорний, — народами В'єтнаму, Ляосу, Камбоджі, Ґвінеї-Біссау, Мозамбіку, Анґолі й інших країн, вказують, що детант можна получити з революціями і національним визволенням".

Промову Подґорного оцінюють політичні спостерігачі, як намагання уряду СССР змінити настанову африканських країн, які вважають Совєтський Союз як військового інтервента, заінтересованого розпалюванням холодної війни в Африці, а не як заприязненого аліянта.

Після триденного перебування в Танзанії, Ніколай Подґорний відвідає ще Замбію, Лусаку, Мапуто і Мозамбік. Виглядає, що совєтський верховода мандрує слідом кубинського диктатора Фіделя Кастра, який недавно відвідував згадані країни і викликав великий ентузіязм своїми демагогічними промовами. Багато уваги в розмовах Подґорний присвячує справам Родезії і Південної Африки та справам допомоги зброєю чорним націоналістам, які ведуть війну проти урядів білої меншости в тих країнах. Деякі лідери революційних груп домагаються від СССР достави тяжкої зброї і більше технічного військового виряду. Подґорного супроводжає велика (120 осіб), совєтська делеґація.

В Конґо вбили католицького кардинала

Браззавілл, Конґо. — Асошіейтед Пресс інформує, що три члени родини недавно вбитого президента Конґа Марієна Нґуабі схопили і вбили кардинала Католицької Церкви в Конґо, Емілє Біяєнду, одного з вісьмох чорних африканських кардиналів в Католицькій Церкві. Урядові чинники зарядили строге слідство вбивства, а поліція розшукує вбивників. Кардинал Бієнда є другим примасом Католицької Церкви, якого вбито у цьому столітті. В часі конфлікту Церкви з державою в Еспанії анархісти вбили 4-го червня 1923 р. еспанського кардинала Хуана Солдевілью. В Римі папа Павло VI подав цю трагічну вістку до публічного відома, на своїй щотижневій авдієнції, закликаючи всіх молитися за мир в Конґо.

Кардинал Біяєнда був висвячений на священика в 1958 році, два роки перед опущенням Конґа французами. В 1971 р. був висвячений на епископа, а в 1973 р. Папа підніс його до сансу кардинала і назначив Архиєпископом Браззавіллю.

ВИСТАВКА КАРТИН АНДРІЯ КОВАЛЕНКА В ЧІКАҐО

Чікаґо, Ілл. — Заходами 29-го Відділу СУА тут відбудеться в днях 1, 2 і 3-го квітня ц. р. виставка картин мистця Андрія Коваленка в ґалерії „Левів". Андрій Коваленко народився в 1915 р. на Київщині, студіював в Україні і Ліжі, Бельгія.Виставляв свої картини в Бельгії, Німеччині і ЗСА. Брав участь у спільних мистецьких виставках в Чікаґо, як також влаштовував свою мистецьку виставку. Відкриття виставки відбудеться в п'ятницю, 1-го квітня, о год. 8-ій вечором. Слово про мистця скаже пані Олександра Дяченко-Кочман.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Правильне рішення

Рішення президента Джіммі Картера продовжувати свої виступи в обороні людських прав по цілому світі, не зважаючи на гостру критику з боку генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва та деяких ліберальних американських законодавців і коментаторів, треба тільки вітати. Надто довго Америка, зокрема за урядування державного секретаря Генрі Кіссінджера, відмовлялася займати публічно становище до брутальних порушень політичних, національних, релігійних і загальнолюдських прав у Совєтському Союзі та в його сателітах, помилково думаючи, що така мовчанка конечна для того, щоб запевнити успіх переговорів з Москвою щодо роззброєння, торговельних та інших зв'язків. Своїм виступом на з'їзді совєтських профспілок минулого понеділка, під час якого він ,,погрожував'' Америці, що виступи президента Картера та членів уряду ЗСА в обороні людських прав можуть пошкодити розвиткові кращих відносин між СССР і ЗСА, совєтський ватажок Брежнєв старався завернути історію до часів Кіссінджера.

Однак, під час розмови з чільними членами обох Палат Конґресу і за посередництвом пресового секретаря Білого Дому, Джоді Повелла, президент Картер минулого вівтірка відкинув ці старання Брежнєва, недвозначно зазначуючи, що його уряд далі виступатиме в обороні людських прав в СССР і в той самий час прикладатиме всіх зусиль, щоб був підписаний новий договір між ЗСА і СССР щодо обмеження стратегічної атомової зброї, бо вважає, що обидві справи такі важливі самі по собі, що ,,не повинні бути пов'язані''. Пресовий секретар Білого Дому заявив, зо Президент вдоволений з факту, що і Брежнєв, хоча докоряв і перестерігав уряд ЗСА за, мовляв, ,,втручання у внутрішні справи СССР'', то сам теж наголошував потребу договору щодо обопільного роззброєння.

Своє рішення продовжувати оборону людських прав Президент мотивує ,,моральними принципами'', на яких побудована Америка, і також фактом, що кожна країна, яка підписала Хартію Об'єднаних Націй і Гельсінкське домовлення, має не тільки право, але й обов'язок займати голос, коли ці права порушуються в будь-якій країні світу. На тій підставі президент Картер, через свого пресового секретаря, заявив, що Америка не то що не боїться критики з боку Москви щодо стану людських прав тут, а навпаки, вітатиме таку відкриту дискусію між СССР і ЗСА.

Президент минулого вівтірка покликався на Гельсінкське домовлення не тільки у зв'язку з пошануванням людських прав, але того самого дня звернувся до Конгресу, щоб схвалив більші фонди, для ,,Радіо Свобода'', ,,Радіо Вільна Европа'' і для ,,Голосу Америки'', зазначуючи, що саме Гельсінкська угода містить постанову, яка має на меті запевнити вільніший обмін інформаціями та ідеями.

Президент Картер своєю відповіддю Брежнєву ще раз доказав, що ,,Доктрина Картера'', тобто універсальна оборона людських прав далі діє і діятиме, але логічно поширивши рівночасно цю ,,Доктрину'', щоб вона включала теж і вільний обмін думками та інформаціями. Така послідовність Президента заслуговує на підтримку і похвалу з боку всіх волелюбних людей в світі і зокрема тих осіб, які походять із країн Східньої Европи і на підставі власних переживань знають, що представляє собою підсовєтська дійсність.

Ініціятива молоді

Зміни в американській закордонній політиці, включення в її програму оборони людських прав в цілому світі, а зокрема в Совєтському Союзі й інших комуністичних країнах, відважні виступи Державного департаменту в обороні совєтських дисидентів, лист президента Джіммі Картера до академіка Андрея Сахарова і його мужній виступ на форумі Об'єднаних Націй, як також пожвавлена активність борців за людські права в Україні й інших національних республіках СССР, створили нові і сприятливі передумови для розгорнення широкої акції в обороні українських політичних в'язнів в СССР. Як у подібних випадках раніше, так і тепер похвальну ініціятиву виявила українська молодь, зорганізована в студентських і молодечих товариствах та Комітетах Оборони Валентина Мороза, як також Вашінгтонський Український Комітет Сприяння Гельсінкським Угодам в Україні. З їхньої ініціятиви відбулися в останньому часі цілий ряд корисних акцій в обороні українських політичних в'язнів, як також оборонців людських прав в Україні, зокрема Миколи Руденка і Олексія Тихого, а інші широко-закроєні акції є в стадії плянування і вони відбудуться у багатьох місцевостях ЗСА вже в найближчому часі.

Ініціятиву і активність молоді піддержує вся українська спільнота на поселеннях, а в першу чергу організований сектор у проводі з УККА, який по своїй лінії вже від довшого часу веде ,,неголосні'', але успішні заходи оборони на форумі Конгресу ЗСА, Об'єднаних Націй та інших крайових і міжнародних організацій. Важливо, щоб цю підтримку поширювати і поглиблювати, також фінансово, бо наша молодь на це вповні заслуговує.

ТАСС критикує

Москва. — Совєтське пресове агенство ТАСС в середу, 23-го березня, заявило, що ,,дуже заскочене тим, що президент Джіммі Картер день раніше звернувся до Конгресу із закликом збільшити фонди для ,,Радіо Свобода'' і ,,Радіо Вільна Европа'' та ,,дуже здивоване'', що Президент вважає ті радіовисильні ,,важливими засобами у вільному обміні інформаціями''. ТАСС твердив, що Президент ,,напевно знає'', що для тих радіостанцій працюють ,,колишні агенти Ґестапо та працівники гітлерівської розвідки''. Як відомо, президент Картер закликав законодавців схвалити більші фонди для згаданих двох радіостанцій і для ,,Голосу Америки'', зазначуючи, що вони ,,протягом довгих років були преважливим складником життя населення Східньої Европи і Совєтського Союзу''.

Олена Несіна

ПРО ТРАГЕДІЮ ІВАНА ДЗЮБИ І... ЛЕОНІДА ПЛЮЩА

В ,,Сучасності(ч.2(192) надруковано статтю Леоніда Плюща: ,,Трагедія Івана Дзюби'', яку написав автор як післямову до французького видання книжки Івана Дзюби ,,Інтернаціоналізм чи Русифікація'', а також надрукований його ,,відкритий лист до Івана Дзюби''.

Дискутувати в подробицях ці матеріяли не варто, бо багато в них повторень, неясностей, несподіваностей, протиріч. Одначе, основні думки автора ясно викристалізовані і з ними варто познайомитись.

Починає статтю Плющ з того, що ,,У 1972-73 роках на Україні сталася чергова, така знайома українцям з історії, трагедія: один з її найвидатніших синів зрадив Батьківщину, став поплентачем її катів''.

Плющ пояснює: Найжахливішими катами України під час нападів з боку Туреччини були яничарибезбатченки, серед них українці з походження. Найстрашнішим для українського народу катом за часів Богдана Хмельницького був польський магнат, князь Єремія Михайло Вишневецький, українець з походження. Чорносотенець, українофоб В. Шульгін — також українець. Під час останньої війни найбільш жорстоко з українським населенням розправлялись українські поліцаї. Письменник-історик Пантелеймон Куліш зрадник і т.п.

Покінчивши з цим, Плющ, одначе, інформує французького читача: ,,Ясна річ, це не національна риса українців. Ворогами бували і є евреї-юдофоби. У чехів є Гусак, у французів був Ля Рок. Це трагедія історії України—перевертні''.

Яка математична послідовність!!! Хто ж ці перевертні, які зробили нашу історію такою трагічною? І якщо це не наша національна риса, то для чого зраду Дзюби починать зі зради перевертнів?

Чи жиди, чехи і французи, критикуючи чи засуджуючи одного з їхньої національности, втягують в це всю свою історію, вибираючи з історії осіб подібної поведінки з усіх часів і твердячи, що це трагедія їхньої історії?

Ще можна було б зрозуміти автора, якби він дійсно знайшов якусь закономірність чи послідовність цього явища, але, чи то з неосвідомлености і примітивізму, чи може з якихось невідомих для нас мотивів автор або порівнює те, що не можна порівняти, або твердить те, що нічим не підтверджує ні він сам ні будь-хто з науковців-істориків.

Для ілюстрації варто дещо розібрати детально.

Князь Ярема Вишневецький, нащадок Рюриковичів, зять маршалка польського короля Володислава, Ол. Конецпольського і батько польського короля Михайла Вишневецького, дійсно був жорстоким польським магнатом, захищаючи свої величезні маєтки на Лівобережній Україні під час повстання в часи Богдана Хмельницького (до речі, його сам польський король, Володислав, боявся і вступався йому). Але, що є спільного між цим могутнім польським володарем і Іваном Дзюбою? Хіба тільки те, що обидва ввійшли в історію? Ярема Вишневецький, як жорстокий землевласник і Іван Дзюба, як автор твору ,,Інтернаціоналізм чи Русифікація''. Ця праця Дзюби, без сумніву, залишиться в історії України незалежно від того, в який спосіб Іван Дзюба буде боротись за своє фізичне існування.

Між Паньком Кулішом і Іваном Дзюбою більше спільного. І Панько Куліш і Іван Дзюба — українцітрудівники на українській культурній ниві. Куліш (1819-1897) був найвизначнішим письменником свого часу і проводирем усього письменства. Крім поезії і белетристики, він залишив велику спадщину на полі етнографії, історії, публіцистики і літературної критики. Після смерти Шевченка Куліш писав:

,,Чи мені по тобі
Сумом сумувати
Чи твою роботу
Взяти докінчати''
(,,Брату Тарасові'').

Крім літературної творчости, він у Петербурзі організував власну друкарню, де друкував твори Шевченка, Котляревського, Квітки, Марка Вовчка. Він також приймав активну участь в Місячнику ,,Основа''.

Перед тим він, як і Дзюба, зазнав репресій від уряду, був заарештований і засуджений за свою участь в Кирило Методієвському Братстві.

Але ,,Ні на кому, може, не відбилось так наше національне лихоліття, як власне на цьому письменникові'' пише акад. С. Єфремов в ,,Історії Українського Письменства''.

На початку 60- их років, Куліш виходить з проводу, а його ,,История Воссоединения Руси'' стає ворожою українцям. Він лає українців, стає ворогом козаччини, навіть ворогом істориків.

Костомаров пояснював цю зміну ,,фанатизмом беспристрастия'', Мордовець ,,роздроченим самолюбством'', деякі пояснювали це хворобою, а проф. Єфремов вважає, що вина тут не в одній, а в цілій амальгамі причин.

,,В історії ж Українського письменства залишиться фігура бідолашного Куліша, що не вважаючи на свої помилки і

(Закінчення на ст. 7-ій)

Богдан Цимбалістий

УКРАЇНЦІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТА КАНАДСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВАХ

[Про ,,Соціологічний збірник''. Зредагував Всеволод В. Ісаїв. В-во М.П. Коць, Джерзі Ситі Н.Дж. 1976. Ціна: 12.00 дол.]

(2)

Постає питання, якою є їх типова поведінка. Що, напр., є домінуючим в поведінці власника української малої крамниці, який рівночасно є типом людини, ,,що розчарувалася політичною партією'', або є ,,типом діяча в громадських інституціях'' або ,,типом партійного політика''. Очевидно, існують великі різниці в ментальності і поведінці поодиноких груп українців. Вони радше зумовлені культурними впливами, під якими вони виростали. Очевидними є різниці між українцями зі західніх і східніх земель, між тими, що виростали в Україні й тими, що народилися в Америці, між другим і третім чи четвертим тут народженим поколінням і п. Автор статті свідомий тих різниць і тому включає в свою типологію ,,тип українця третього і четвертого іміграційного покоління'', ,,тип інтелігента вихованого в краю'' — ,,тип інтелігента вихованого в тутешніх школах''. На нашу думку, однак, його типологія занадто широка.

Перша частина збірника — це ,,Матеріяли і методи''

Зі статті проф. Івана Теслі, колишнього професора географії Львівського університету, оснований на аналізі офіційних статистичних даних, довідуємося про зріст релігійно і національно мішаних подруж серед українців в Канаді в роках між 1925 і 1968-им. За той час приблизно 70 відсотків подруж були національно однорідними. Цікаво, що не лише грекокатолики але і православні скоріше женяться з римокатоликами ніж з українцями іншого віровизнання. Сумна ілюстрація взаємин між українцями обох віровизнань.

На основі перепису населення ЗСА в 1971 р. Роман Цибрівський, асистент-професор географії в університеті Темпел — у Филядельфії, стверджує, що 249.311 осіб подало, що в їхньому дитинстві дома говорено українською мовою. Вони живуть в усіх стейтах, з винятком двох, і в усіх 56 більших містах Америки. Однак, 80 відсотків тих українців живе в північно-східній частині ЗСА. Тут не включено українців, які вважають англійську мову за матірню.

Ворен Е.Колбах, асистент-професор соціології в Торонтському університеті, звертає увагу на важливість включення питання про етнічне походження при переписах населення Канади, дарма, що чимало канадців, між ними і дослідників, є проти. Тим часом, дані про етнічне походження являються — найважливішим джерелом для дослідів процесів асиміляції в країні.

Василь Галич, професор історії в університеті Вісконсин (тепер на емеритурі) — це мабуть єдиний з давнішої еміграції, що досліджував життя української групи в ЗСА і висліди своїх дослідів друкував в американських фахових журналах та в окремій книжці ще в 30-их роках. У своїй статті в цьому збірнику проф. Галич описує початкові труднощі українських поселенців від 1895-1918р. В останніх десятиліттях минулого сторіччя прибуло до ЗСА яких 200 тисяч українців, а в першому десятиріччі нашого сторіччя ще 147 тисяч. Автор описує важку працю, малі заробітки, культурне життя по парафіях, ролю Церкви, допомогу еміґрантів своїм родинам та різним культурним установам в Україні, вкінці називає кільканадцять прізвищ тих, що здобули в Америці вищу освіту і становище в американському науковому та професійному житті. Багато їх не було. Перші поселенці дали Америці робочу силу, щойно їхні діти піднеслися в значному числі до рівня середніх кляс.

Ален Б. Андерсон, асистент-професор соціології Саскетунського університету в Канаді, в своїй статті в англійській мові п.н. ,,Зміни в українській ідентичности в сільських околицях Саскачевану'' описує як українські хлібороби канадських прерій зберігали почуття своєї української ідентичности протягом трьох поколінь, і як її зміст мінявся з часом та з кожним поколінням. Крім опитів, автор використав дуже багату літературу. Ця дуже солідна студія має прямо історичне значення, бо вона досліджує життя українських сільських громад, яке вже не існує. Воно ,,пішло вітром'' економічних і технологічних змін. Молодь і частина старших покинули села і пішли жити та працювати в міста. Деякі парафії стратили дві третини своїх парафіян. Малі сільські школи, в яких в певний час все навчання відбувалося українською мовою, зліквідовано, і діти ходять до більших, етнічно мішаних шкіл. Зберігання української ідентичности тепер і в майбутньому відбувається в цілком інших обставинах, ніж це було в перших десятиліттях іміграції до Канади.

[Продовження буде]

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

СЛОВО. Збірник. 6. Література, мистецтво, критика, мемуари, документи. Об'єднання Українських Письменників ,,Слово''. Торонто, 1976, ст. 291. Обкладинка Якова Гніздовського.

Шостий Збірник Українських Письменників ,,Слово'' надрукований в Канаді, хоч в ньому вміщені твори письменників із З'єднаних Стейтів Америки й Канади та Австралії. Збірник містить поезії 24-ох авторів, прозові твори 17-ох і критичні статті 12-ох. В книжці вміщені й переклади з 6-ох німецьких поетів.

Немає місця на те, щоб оцінювати окремі твори, бо сам зміст цього Збірника займає повні дві сторінки.

Між поезіями, здається, вперше в Збірнику ,,Слова вміщені і вірші ,,модерністів'', яких, можливо, не розуміють і члени Редакційної Колегії, яких є всіх вісім, а головним редактором підписаний Улас Самчук. Та, на щастя, цього ,,модернізму'' ще дуже мало, і читач зможе читати та любуватися численними дійсними поезіями, які відчувається й переживається під час читання, і які не вимагають такої напруги мозку, як при розв'язуванні математичних рівнянь з двома, чи трьома невідомими, і то дуже часто без успіху...

В поезіях ще чути згадки про Україну, але немає в них того, що знаходимо в тих поетів, яких переслідує окупаційний режим в Україні. Згадаємо тільки дві довші речі ,,Повстання'' Яр Славутича і ,,Слово з Сибіру'' Ганни Черінь. Славутич вмістив тут 50 октав (від 101-150) зі свого нескінченого твору, а Черінь дала до Збірника уривок з роману, що зветься ,,Слово''.

Між прозою є аж чотири уривки з повістей таких авторів, як О. Зозуля, О. Мак, П. Роєнко та І. Шумилович-Шуварська. Письменники повинні подбати про те, щоб готові до друку повісті не лежали в шухлядах, бо в цій країні і в Канаді ще знайдеться стільки читачів, щоб купити тисячу примірників повісти, але треба організації, якої немає.

Драму В. Софронова Левицького читали ми як машинопис і писали про неї в ,,Свободі'', шкода, що немає кому її показати на сцені.

Дуже цікава третя частина: ,,Есеї, мемуари, критика'', в якій надруковано статтю М. Гарасевич про О. Веретенченка та згадки про ювілеї деяких письменників, про тих, що недавно відійшли у вічність, та рецензія на ,,Координати'' й стаття про прозу 60-их років. 6-ий Збірник дуже цікавий, він дає можливість пізнати в скороті нашу літературу у вільному світі.

Відомий прозаїк Павло Маляр дав цікаву спробу новелізації драматичного жанру під заг. ,,Григорій Сковорода''.

Книжку видано з допомогою дотації федерального уряду та Альбертського провінційного уряду. Вона коштує 10 долярів. Адреса: ,,Slovo'', 40 Brentwood Road North Toronto, Ont. Canada, M8X 2B7.

Збірник можна одержати також у книгарні ,,Свободи''.

о. Петро Чавс. У вирі життя та Мостищини і Судововищенщина. Зредагував д-р Василь Вереш. Видання Дієцезального Музею і Бібліотеки Української Католицької Єпархії в Стемфорді, Конн. Друкарня ,,Свободи'', Джерзі Ситі, Н.Дж., 1976, ст.376. Обкладинка роботи мистця-маляра Богдана Титли.

Автор названої книжки, мабуть, найстарший віком автор такої товстої книжки спогадів, що появилася в останніх роках, бо йому 26-го січня ц.р. минуло 94 роки (нар. 1883р.)

Регіональні збірники видають повітові Комітети, а тут його видала одна особа, і то в поважному віці. Правда, це цінне видання фінансував Стемфордський Владика Кир Йосиф, який побачив, що ,,ця праця внесе великий вклад у культуру українського народу''. Владика Шмондюк пізнав ,,велику духовну мораль, ну й національну стійкість автора цієї праці'' і хотів би, щоб цю стійкість пізнавали й майбутні українські покоління, читаючи книжку о. П.Чавса.

Книжка складається з двох частин: в першій частині автор написав спогади про своє власне життя, яке було дуже цікаве, бо автор жив за Австрії, Української Держави, за польської окупації та в часі Другої світової війни, коли польські бандити вбили його дружину в липні 1944. Пізніше скитальщина в Німеччині і життя в цій країні від 1950-го року. Немає місця докладніше писати про життя й працю о.Чавса, підкреслюю тут тільки те, що ніхто не нарікатиме, як собі прочитає про те, як сам працював автор і як підтримував на дусі тих, які почали були зневірюватися, живучи на чужині.

В другій частині книжки (ст. 151-362) автор дав реґіональний збірник про Мостиський повіт, в якому лежить і містечко Судова Вишня. Тут йому допомагали деякі особи, яким він дякує за це. О.Чавс дякує Іванові Фаріонові за спомини про села Покість і Соколя, а в змісті подано, що про село Соколя напи-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Петро Андрусів

ЩЕ ПРО СПРАВУ ДЕ МИ СТОЇМО В МИСТЕЦТВІ

V.

Коли методи праці, атмосфера та усе інше декому з молодих не сподобалася в Об'єднанні, чому ж вони не творили щось таке, що стало б взірцем поступу, організаційної системи та високого рівня? Зробили це мистці в Чікаго, знайшли зацікавлення, навіть меценатів, нав'язали корисні контакти. В околиці Ню Йорку є далеко більше українських абсольвентів мистецьких шкіл ніж у Чікаго, але тут ніхто нічого не пробував організувати.

Та не тільки молоді спричинилися до існуючого стану, який справді можна б без кінця критикувати. Між старшими мистцями також завелась цікава мода, яка стала шкідливим прикладом для деякої частини членів Об'єднання. Полягає вона на тому, що як котромусь з наших мистців пощастить добитися менших чи більших успіхів у ближчому чи дальшому мистецькому американському середовищі, він обов'язково відсувається від усіх організаційних проблем, від усіх клопотів і приймає позицію ,,блискучого відокремлення''. Те відокремлення стало модою й для тих, які подібних успіхів не добивалися, але воно в їхній уяві додає їм якогось німбу вищости.

Тут варто зазначити, що нікому зі старшого покоління українських мистців з Европи, які переселилися за океан після Другої світової війни, не вдалося вийти на широкий мистецький ринок в малярській ділянці. На ширшу світову площину вийшов лише Гніздовський, і то не в малярстві, а вужчій спеціяльності образотворчого мистецтва, яким є дереворит. Ми всі виростали і дозрівали в інших обставинах та в іншому періоді часу. Воно стає майже комічно, коли обі панелістки патетично домагаються, щоб ми творили мистецький авангард, здобували нові позиції, виходили на світову арену... В наш час, наше покоління було вже на світовій арені. Уже тоді там було дуже людно. Сьогодні там ще людніше. Зі соток тисяч аматорів до вінка світової слави залишилася мала горстка імен. Не думаю, що в нинішню добу буде інакше.

Мистецький актив в тій українській дійсності складається з тих наївних фанатиків, які від півстоліття стараються творити якісь культурну атмосферу в своїй громаді: організують асоціяції, влаштовують виставки, провадять навчальні студії, дають прості в словах і доступні змістом відчити, видають журнал і терпеливо зносять кожну слушну, чи неслушну критику. Коли громада декого з них часами називає своїм ,,визначним мистцем'' — то не конечно тому, що він є мистцем на світову міру, але тому, що за щось того мистця люди шанують, за щось ним дорожать. Під тим зглядом українці не є якимось дивоглядним виїмком. Наприклад, чехи, мадяри і поляки мають своїх визначних мистців, імен яких нема в жадній світовій публікації, чи словнику, але ті мистці є визначними мистцями для своїх національних збірнот і без них ті збірноти не уявляють собі своєї окремішности, своєї духової ідентичности. Ті мистці зі своєю творчістю є вітальною частиною, тереном культури тих народів. Навіть найбільше поступова країна світу має таких своїх визначних мистців. Ось в Америці, поруч Джексона Поллока та Вілліяма де Кунінґа, живуть і працюють такі ,,олд фешіен'' мистці, як Норман Раквел, а зокрема родина Ваєтів — покійний вже М.Ц. Ваєт та його славний син Андрю Ваєт, слідами якого пішов вже і його син, представник третього покоління.

При цій нагоді варто згадати дещо і про міщанство та міщанські смаки американців. Ось декілька років тому в галеріях Пенсильванської Академії Мистецтв відкрито велику виставку праць Андрю Ваєта. А що будинок міського бюра архітектів, де я тоді працював, був у віддалі малого кварталу від Академії, то я туди часто заходив. Праці А. Ваєта я знав переважно з репродукцій та з припадкових оригіналів. Зараз після відкриття я пішов в полудневу перерву до ґалерії. Людей було мало і я доволі свобідно оглянув цілу ту імпонуючу виставку. Повернувшись до бюра, я заохотив колеґ-архітектів та інженерів, щоб пішли оглянути виставку. Після праці — великою громадою ми пішли до Академії. Це було наше щастя, бо на другий день на виставку вже було тяжко дістатися. Помимо робочого дня, ґалерії Академії були переповнені, оглядання експонатів стало дуже утруднене. За два дні до Академії не можна було вже дістатися. Люди стояли в черзі чвірками, і так через два тижні тривання тієї виставки американці йшли тисячами, ждали терпеливо довгими годинами, щоб оглянути праці свого визначного мистця. У Філядельфії ту виставку оглянуло біля триста тисяч осіб. Її обвезено по інших містах і всюди повторялося те ж саме. Сотками тисяч американці йшли оглядати ту виставку.

В недалекому філядельфійському музеї рівночасно відбувалася велика виставка праць Пабльо Пікассо, на яку я кілька разів теж заглядав. Дивним контрастом вдаряла тут дуже мала кількість глядачів, ґалерії були майже порожні. Отже, і серед американців є чимало ,,міщухів'', на що нарікали деякі американські мистці та критики. Не всі ті американські мистці працювали в таких короткотривалих течіях, як ,,ап'' чи ,,пап арт''. Знаємо, що тим мистецьким напрямком не цікавився ані наш славний Олександер Архипенко, ані не менше славний Олекса Грищенко, а навіть молодший від них Яків Гніздовський, і це цілком їм не пошкодило в їх значенні. Вони творили те, що чули і любили і в тій їхній мові мусить бути багато дечого людського, коли стільки людей її розуміє і захоплюється нею. Отже бачимо, — що кожна людська збірнота має своїх визначних мистців на свою міру і на свій характер та духові інклінації.

Чи то є модне, чи ні, чи воно пасуватиме до філософії сучасного мистецтва, чи ні, українці будуть називати визначними мистцями родину Кричевських, Олександра Мурашка, Юрія Нарбута, Порфірія Мартиновича, Івана Труша, Олексу Новаківського, Михайла Бойчука, Марію Дольницьку, Олену Кульчицьку, Павла Ковжуна, Ніла Хасевича, Миколу Бутовича, Михайла Осінчука, Сергія

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПРОТОКОЛ

НАРАД ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, яке відбулося у вівторок, 21-го грудня 1976 року в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сіті

Участь в засіданні взяли: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника д-р Іван Флис, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук, головний організатор Степан Гавриш і головний редактор Антін Драган. Участь у цьому засіданні з дорадчим голосом взяв головний контролер мгр Іван Винник.

1. ВІДКРИТТЯ ЗАСІДАННЯ

Засідання відкрив о годині 11.30 рано головний предсідник Йосип Лисогір і запропонував наступний порядок нарад:

1. Відкриття засідання.
2. Затвердження протоколу з попереднього засідання Г.Е.К.
3. Звідомлення членів Головного Екзекутивного Комітету і головного редактора „Свободи".
4. Схвалення висоти дивіденди, виплачуваної у 1977 році.
5. Устійнення дати річного засідання Головного Уряду.
6. Передконвенційна членська кампанія, її цілі та засоби.
7. Різне.
8. Закриття засідання.

На внесок головного секретаря Володимира Сохана, що його піддержав заступник головного предсідника д-р Іван Флис, пропонований порядок нарад затверджено одноголосно.

2. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОТОКОЛУ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАСІДАННЯ Г.Е.К.

На пропозицію головного організатора Степана Гавриша, що її піддержали заступниця головного предсідника Марія Душник і головний касир Уляна Дячук, затверджено одноголосно протокол попереднього засідання Головного Екзекутивного Кмітету, яке відбулося 12-го липня 1976 року.

3. ЗВІДОМЛЕННЯ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ І ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ

Звідомлення головного касира Уляни Дячук

Головний касир Уляна Дячук поінформувала на початку свого звідомлення про наступні інвестиційні кроки, пороблені на підставі рішення чотирьох членів Головного Екзекутивного Комітету:

ЗАКУПЛЕНО БОНДИ

75M	Brooklyn Union Gas Co. 9⅝% due 7/1/96 @101.125	Yield: 9.4974	$75,843.75
90M	Hydro-Quebec 9¼% due 3/15/95 @100	9.250	90,000.00
75M	Union Electrical Company 8⅞% due 9/1/2006 @99.25	8.9473	74,437.50
100M	Virginia Elec. Power Co. 8¾% due 9/1/2006 @99.75	8.7615	99,875.00
50M	Conn. Lt. & Pwr. Co. 8¾% due 3/1/2004 @99.58	8.7860	49,812.50
75M	Ontario Hydro 10% due 5/18/2001 @100.5	9.9421	75,375.00
100M	U.S. Treasury Bds 8¼% due 5/15/2005 @104.875	7.7900	104,875.00
100M	Washington Water Pwr. Co. 8¾% due 11/1/2006 @100.75	8.6779	100,750.00
130M	Dayton Pwr. & Lt. Co. 8¾% due 11/15/2006 @100.75	8.6782	130,975.00
50M	Penn. Pwr. Co. 8¾% due 9/1/2006 @102.75	8.5000	51,375.00
99M	Washington Gas & Lt. Co. 8¾% due 10/1/94 @102.50	8.4700	101,475.00
50M	Manitoba Hydro-Elec. Bds. B.D. 8⅝% due 12/1/2006 @100	8.6250	50,000.00
75M	Nova Scotia Pwr. Co. 9¾% due 10/21/2001 @98.38	10.0120	73,785.00
65M	Certificate of Deposit Comm. Tr. Co. 5% due 12/15/76 @100	5.0000	65,000.00

УДІЛЕНО ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ

1046	87 Terrace Ave., Jersey City, N.J. 07307	$16,000.00
1047	346 Greengrove Ave., Uniondale, N.Y.	7,000.00
1048	Українська Кат. Церква св. Трійці Foordmore Road; Kerhonkson, N.Y.	125,000.00
1049	216 Courthouse Circle Vienna, Va. 22180	40,000.00
1050	2034 Insley Road Mississauga, Ont. Canada	30,000.00

БОНДИ ПРОДАНІ АБО ВІДКЛИКАНІ

50M	Toled Edison 2⅞% due 4/1/77 @98.60	$49,300
50M	Texas Power & Lt. Co. 3⅜% due 4/1/77 @ 98.90	49,500
127M	Mississippi Power & Lt. Co. 2⅞% due 6/1/77 @ 98.60	124,460
2M	Public Service Electr. & Gas Co. 12% due 10/1/2004	2,000
65M	Certificate of Deposit Comm. Trust Co. 5% due 12/15/76	65,000

ВИМІНА БОНДІВ

Продано:

127M Mississippi Power & Lt. Co
2⅞% due 6/1/77 @98

книжкова вартість	$127,000.00
ціна продажу	124,460.00
втрата	$2,540.00

Закуплено:

130M Dayton Power & Light
8¾% due 2006 @100.75

Сподівані відсотки до 6/1/77 по 8.75%	$5,772.32
Сподівані відсотки до 6/1/77 по 2.87%	3,651.25
Зиск на цій виміні інвестицій за перших 6 місяців	$2,121.07

Продано:

50M Texas Power & Lt. Co.
3⅜% due 1/1/77 @98.90

книжкова вартість	$50,000.00
ціна продажу	49,450.00
втрата	$550.00

50M Toledo Edison Co.
2⅞% due 4/1/77 @98.60

книжкова вартість	$50,000.00
ціна продажу	49,300.00
втрата	$700.00
Сума двох втрат	$1,250.00

Закуплено:

100M Washington Water Power Co.
8¾% due 11/1/2006 @ 100.75

Сподівані відсотки до 4/1/77 по 8.75%	$3,086.80
Сподівані відсотки до 4/1/77 по 3.375%	595.31
Сподівані відсотки до 4/1/77 по 2.875%	507.12
Разом	$1,102.43
Зиск на цих вимінах інвестицій за перших 4 місяців	$1,984.37

Вкінці інвестиційних інформацій головний касир Уляна Дячук повідомила, що УНСоюз віддав повітові зі своєї посілости на „Союзівці" 1 акр і 39/100 на дорогу, яку пересувають, щоб зробити її більше прямою.

Головний контролер мгр Іван Винник висловився з признанням про пороблені інвестиційні кроки, особливо про виміну бондів із низько- на високо-відсоткові, що у висліді збільшить прибутки УНСоюзу з інвестицій.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик поставив запитання, чи ще багато таких низько-відсоткових бондів має УНСоюз. У відповідь на це головний касир Уляна Дячук вияснила, що залишилось таких бондів вже мало.

На пропозицію головного директора для Канади сен. Павла Юзика, що її піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, апробовано одноголосно інвестиційні кроки, які зреферувала головний касир Уляна Дячук.

У своєму дальшому звітуванні головний касир Уляна Дячук подала до відома наступне:

За десять місяців 1976 року майно УНСоюзу осягнуло було суму $40,995,385.37. Забракло менше чим $5,000 — для осягнення $41,000,000, — майна. Немає сумніву, що в листопаді ми цю суму осягнули та перейшли, що викаже на днях замкнення книжок за місяць листопад. Тим самим протягом цього року майно зросте на один мільйон доларів.

Найважнішим барометром зросту нашої організації є збірка членських вкладок. За 11 місяців цього року ми зібрали вкладок на суму $2,753,286.89. В тім самім часі минулого року сума зібраних вкладок дала суму $2,717,-230.94, що вказувало б, що в 1976 році впливи від вкладок зросли на $36,055.95. Порівняння не є зовсім вірне, бо від вересня 1975 року в Канаді існував поштовий страйк і більшість Відділів мали трудність зібрати вкладки і їх переслати. Щойно в грудні по закінченню страйку, ми одержали ці вкладки. Все ж таки, коли б ми в грудні цього року отримали вкладок на суму лише $270,-000.00, яку ми зібрали в грудні, 1974 року, то тоді загальна сума вкладок за 1976 рік дасть приблизно $3,023,000. — тобто на $10,000.00 більше, чим попереднього року.

Коли порівняємо прибутки від інвестицій, то за 10 місяців 1976 року, відсотки від бондів зросли на $169,531.-00, а відсотки від гіпотечних позичок впали на $31,671.-00. Цього року ми заплатили собі відсотки від позички на дім Укр. Будівлі в сумі $263,017.03. Це були відсотки за час від 1-го липня 1973 року по кінець грудня 1973 року у висоті 10% від тодішньої суми позички.

Поміж нашими виплатами треба ствердити, що збільшилися на 17,000,— виплати грошових зворотів, та на $25,000.— менше виплачено посмертних допомог.

Минулого року через виміну низьковідсоткових бондів, виказано втрату на майже $33,000.00. Цього року через продаж таких самих бондів в січні та виміну бондів в листопаді, понесли тільки $10,359.49 втрат, на приблизно $23,000.— менше чим попереднього року.

Досі втрати на гіпотечних позичках на будинках, на Бронксі, Н. И., винесли приблизно суму $26,110.97.

В 1076 році виплачено на $13,930.— більше дивіденди, але також на $13,401.— більше чим попереднього року дозрілих вивінувальних грамот. Свободі виплачено суму $235,000.—, що було на $24,000.— більше чим рік раніше. Всі видатки друкарні дали суму $456,782.— на майже $33,000 — більше, чим в тім самім часі 1975 року.

Платні працівників зросли на суму 25,754.— коли порівняти їх з сумою платень виплачених в 1975 році, та тільки на $17,000.00, коли порівняти з 1974 роком.

Збільшилися видатки за телефон, пошту, виготовлення друків, коштів подорожі, організаційних винагород.

Впали платні обласних організаторів та кошти їх подорожей.

В стані замкнення є слідуючі гіпотечні позички: на реальність 2073 Вайс Ев., Бронкс, Н. И., яку сподіваємося продати за 10,000.— та 315 Алексaндер Ев., Бронкс, Н. И., на яку маємо також купця. Реальність при 94 Бренд Плейс, Бронкс, Н. И. забираємо від теперішнього власника і передаємо іншій особі.

Втрати на реальності при 740 Фокс Ст. Бронкс, Н. И. повернулися нам в сумі $16,072.00.

Союзівка

За одинадцять місяців біжучого року прибутки Союзівки дали загальну суму $412,657.97 на 85,392 більше, чим в тім самім часі попереднього року. На цю звишку прибутків складаються такі більші суми:

1. З готелю було більше вплинів на $22,604.—
2. Склеп приніс з продажі товару більше на $4,909.—
3. Тенісові табори дали вплинів на суму $2,842.— більше як попереднього року.

Заразом цього року видатки вже дали суму $445,-729.00, що є на $53,438.38 більше, як в 1975 році і тому виказуємо недобір в сумі $18,041.00. Багато видатків зросли, а саме на харчі на $9,052.35, за харчі для перекусок на суму $4,380.00, закуплено до склепу на $11,324.00 більше речей, платні збільшилися на $2,244, електрика і газ коштували $2,110.— більше, податки від нерухомости зросли на $3,000.—

Найбільше причинилися до зросту видатків виплати на поправи і перерібки у висоті $46,415.87, що було на $27,849.— більше чим попереднього року.

Коли б відняти від всіх видатків на суму $445,729.39 цю звишку у направах і перерібках у висоті $27,849.— то тоді видатки дали б суму $417,880.39, на $25,584.— більше від видатків за 11 місяців минулого року.

Це були деякі порівняння наших прибутків і видатків за 10 або 11 місяців ц. р.

Річ ясна, щойно по замкненню всіх книжок за листопад і грудень можна буде робити кінцеві висновки за цей рік.

Кошти поставлення і відкриття пам'ятника Лесі Українці на „Союзівці" виносили разом $9,650. На цю суму склалися такі видатки: заплата скульпторові — $2,000, матеріял на скульптуру — $306, вилиття погруддя — $3,200, виготовлення постументу з граніту — $1,710 і відкриття пам'ятника — $2,440. З продажу льосів було

(Продовження на стор. 4-ій)

„Молода Думка" і створення „Юнацької Думки", були темою пресконференції в Ню Йорку

Ню Йорк (В. Т-ець). — Тут в Українському Народному Домі в понеділок, 7-го березня, відбулася третя з черги зустріч Управи „Молодої Думки" з представниками української преси, радіомовлення, вільними журналістами та приятелями цього дитячого хору, на якій обговорено детеперішні успіхи „Молодої Думки", накреслено пляни на майбутнє та рівнож обговорено створення „Юнацької Думки", тобто, хору для молоді від приблизно 13-го до 17-го року життя. Перша проба „Юнацької Думки", в якій співали б і дівчата і хлопці, була запляновaна на п'ятницю, 18-го березня, о год. 5:30 в Українському Народному Домі при 9-ій вул. і 2-ій евеню.

Зустріч - пресконференцію, — в якій взяло участь понад 40 осіб, а з того половину журналістів, між ними директор українського відділу „Голосу Америки", Михайло Терпак — відкрив і нею проводив головний опікун і адміністратор „Молодої Думки", Богдан Бідяк. Він поінформував приявних, що від останньої зустрічі з пресою, яка відбулася в листопаді 1975-го року, „Молода Думка" виступала на 10-ох різних імпрезах, в тому числі дала 4 самостійні концерти, та випустила платівку під назвою „Співайте разом з нами". Тепер існує 4 філії „Молодої Думки", а саме, Мангаттан-Йонкерс, Квінс-Гемстед у Ню Йорку і в Нюарку, Н.Дж. та в Чікаґо, Ллиной. Філії охоплюють понад 200 дітей, а за 6 років існування відновленої „Молодої Думки" крізь ці філії пройшло вже понад 400 дітей. Головним дириґентом усіх філій є Семен Комірний, який є теж дириґентом мішаного хору „Думка".

Богдан Бідяк подякував пресі за те, що протягом минулого року багато писала про „Молоду Думку", допомагаючи їй продовжувати розвиватися і ставати сильніше на ноги. Згадав він найновіших меценатів „Молодої Думки": Віру та Антона Шумейків, власників подорожничої фірми Ковбаснюка; Кредитівку „Самопоміч" в Ню Йорку; крамниці м'ясних виробів Ю. Бачинського, „Броди" і С. Куровицького; приватних жертводавців: ред. Івана Керницького-Ікера, ред. Леоніда Полтаву та його дружину Галину, мґра Василя Сосяка з дружиною та п. Івана Гніткевича.

Головний адміністратор Бідяк поінформував, що „Молода Думка" в минулому році одержала від „Ню Йорк Стейт Кавнсил он ди Артс" 2,500 долярів і вже внесла аплікацію на допомогу і в цьому році. Крім того, „Молода Думка" заінкорпорувалася та належно оформила себе в стейтовому і федеральному урядах, одержала статус неприбуткового товариства, яке звільнене від оподаткування. Новий статус „Молодої Думки" дає можливість старатися про різні фонди від федерального та інших урядів, як рівнож про „дорівнювальні фонди" („мечінґ фанде") від урядових установ і приватних корпорацій.

Він теж повідомив, що при „Молодій Думці" створено дитячий оперний ансамбль, який під проводом піяніста Олега Левицького підготовляє оперу М. Лисенка „Коза Дереза", як також поінформував, що існує ансамбль бандуристів „Думки" під керівництвом Миросі Гарматій, як теж квартет „Молодої Думки" в Йонкерсі і квінтет в Квінсі, Н.И.

Щодо найближчих плянів цього дитячого хору, то всі філії „Молодої Думки" Східнього побережжя взяли участь в Концерті Молоді в поклоні Шевченкові, який відбувся в Ню Йорку 13-го березня. Ті філії, як рівнож мішаний хор „Думка", виступатимуть теж на традиційному вже Українському фестивалі в Гарден Стейт Арт Сентер в Голмдел, Н.Дж. 4-го червня. „Молода Думка" 29-го травня співатиме на оселі УР-Союзу „Верховина" в Ґлен Спей, Н.И., а на кінець червня плянується подорож всіх філій дитячого хору до Вашінґтону, Д.К., де відбудеться концерт коло пам'ятника Тараса Шевченка і оглядини столиці ЗСА. Крім того оперний ансамбль, квартет і квінтет, як рівнож ансамбль бандуристів братитимуть теж участь в кількох імпрезах.

Відтак до приявних на зустрічі - пресконференції промовляв Семен Комірний, головний дириґент всіх філій „Молодої Думки" та дириґент мішаного хору „Думка", який в першу чергу подякував українській пресі за знамениту підтримку діяльности дитячого хору, зазначаючи, що вістки чи рецензії в газетах заохочують дітей до дальшої праці. Він також склав подяку п. Богданові Бідякові за його велику працю для „Молодої Думки", а дітям висловив подив, що протягом одного року змогли взяти участь аж в 10-ох імпрезах-концертах.

Відтак дириґент Комірний висловив велике признання молодечим організаціям, зокрема місцевому Осередкові СУМА як теж і Пластовій Станиці, за їхню працю з молоддю, а спеціяльно за те, що в еміґраційних умовинах зуміли вдержати молодь в рідному середовищі. Він, однак, теж звертався до молодечих організацій, щоб допомогли в створенню „Юнацької Думки", бо діти у віці 13-16 ще замолоді співати в дорослій „Думці", але вже не хочуть співати з малими дітьми у „Молодій Думці". Дириґент Комірний вважає, що молодь, маючи сильніші голоси від дітей і краще знаючи українську мову, може стати дуже добрим хором, який не тільки сам ширив би українську пісню в ЗСА і Канаді, а в майбутньому члени цього хору могли б поповнювати ряди дорослої „Думки" чи інших наших хорів. Він закликав пресу заохотити хлопців і дівчат вступати в цей юнацький хор, як рівнож вплинути на батьків, щоб заохочували своїх дітей. Семен Комірний вказав, що завдяки пресі, та виступам дорослої „Думки" і „Молодої Думки" та реакції на платівку дитячого хору створилася філія „Молодої Думки" в Чікаґо і вже організується філія в Рочестері, Н.И.

Навколо питання потреби і можливости створення „Юнацької Думки" розгорнулася широка дискусія, в якій взяли участь: Ольга Кузьмович — голова Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА), мґр Василь Сосяк, інж. Микола Галів, оперний співак і музичний критик Теодор Терен-Юськів, інж. Володимир Богачевський — перший голова хору „Думка" і теперішній почесний голова, інж. Анатоль Гудзовський — голова Об'єднання Українців Революційно-Демократичних Переконань в ЗСА, д-р Володимир Душник — редактор „Українського Квартальника", Теодор Воляник—представник Осередку СУМА ім. ген. Тараса Чупринки в Ню Йорку, голова хору „Думка" Юрій Штогрин, Ігор Раковський — представник Крайової Пластової Старшини і п. Гриць Яремчук. Під час дискусій видвигнено ряд причин за створення „Юнацької Думки", як рівнож і проти зорганізування такого хорового ансамблю.

В кінці дебат Управа „Молодої Думки" і дириґент Комірний таки вирішили пробувати створити „Юнацьку Думку", заповідаючи першу пробу на п'ятницю, 18-го березня, в год. 5:30 в Українському Народному Домі в Ню Йорку.

Перед, під час і після цієї зустрічі-пресконференції приявні мали нагоду оглянути п'ять мистецько оформлених альбомів, в яких поміщено фотознімки з усіх виступів „Молодої Думки", знімки дириґентів і акомпаньяторів, як рівнож рецензії з газет про виступи цього дитячого хору. Ці альбоми в більшості виконала Богданна Блаженко-Титла, секретар і хронікар „Молодої Думки". Перед і після конференції відбулася перекуска, приготована членами Управи та матерями малих співаків.

Цю, третю з черги, пресконференцію „Молодої Думки" закрив головний опікун Богдан Бідяк, подякувавши всім приявним за участь. Між присутніми були оперова співачка Ія Мацюк та інж. Євген Івашків, голова Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку.

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

ВІСТІ З „ТРИЗУБА"

ЧЕРГОВІ ВИСЛІДИ ЛІҐОВИХ ЗМАГАНЬ ДРУЖИН ДОРОСТУ „ТРИЗУБА"

У четвер, 9-го грудня, „Тризуб" (юніори) — „Данубія" (юніори) 3:3. Ворота здобули Герман 2 і Малиновський. Хоча вислід нерішений треба його уважати успішним тому, що змагання відбувалися при світлі і на замерзлому грищі і ще тому, що змагуни юніори змагаються перший рік, після переходу від учнівської команди до юнацтва.

Неділя 12-го грудня:

Тризуб (до 11-го р.ж.) Менфілд 0:6
Тризуб (до 14-го р.ж.) Самердел — 0:0
Тризуб (до 16-го р.ж) Кікерс — 4:3
Тризуб (юніори) Кенсінґтон — 0:2.

Висліди зі змагань чоловічої відбиванкової дружини „Тризуба", яка змагається у Рекрисшен Лізі, за першенство Філядельфії і Округи.

Тризуб — Аллентавн	1:2
Тризуб — Черрі-Гілл	2:1
Тризуб — Трентон	2:1
Тризуб — Ебінґтон	2:1
Тризуб — Феніксвілл	3:0

Змагуни відбиванкової команди Тризуба: Богдан Аннюк, Юрій Чорів, Орест Григорчук, Микола Кузевич, Тарас Міджак, Юрій Лесюк, Орест Лисюк, Микола Салата, Богдан Сірий, Тарас Синьович і Богдан Завадович.

Щоби зробити підсумки зі спортової діяльности „Тризуба" в цьому році, то цей рік був замітним тим, що активними були шість команд копаного м'яча, в яких змагалися понад сто змагунів, і які змагалися не тільки у своїх місцевих ліґах, але рівнож брали участь в українських спортових іграх, змагалися за першенство СУАСТ-Схід, а перша команда є на першому місці в показнику табелі гор в місцевій лізі.

Дві команди відбиванки, чоловіча і жіноча змагаються у місцевих ліґах, як рівнож брали участь у змаганнях на спортових іграх. Завдяки прихильності до українського спорту о. шамбеляна Москаля, наші відбиванкові команди користуються даром великою шкільною залею на змагання і вправи.

Теніс. Вже три роки з черги „Тризуб" спонзорує і є господарем тенісових змагань, які відбуваються кожного року на кортах Союзівки за першенство СУАСТ - Схід. Тенісисти „Тризуба" беруть участь у змаганнях майже у всіх тенісових турнірах, які відбуваються на Союзівці включно з крайовими. Чоловими тенісистами „Тризуба" є інж. Ю. Савчак — ланковий, першун Сходу в групі чоловіків і крайовий першун сеньйорів О. Олинець.

Шахи. Шахова дружина була активна у змаганнях за першенство Філядельфії і Округи, в якій змагаються десять дружин, рівнож шахісти змагалися за індивідуальні крайові першенства УСЦАК в Торонті, де перше місце здобув Борис Бачинський.

Р.С.

Лещатарські змагання УСТ „Сокіл" Сиракюзи на Ґрік Пік.

Снігова буря у п'ятницю, 28-го січня ц.р., перешкодила відбути лещатарські першості УСЦАК на 1977 рік, заплановані на 29-30 січня в Ґрік Пік, поблизу Кортляну, Н.Й. Не зважаючи на несприятливу погоду на місце змагань прибуло 22 змагунів (ок) з 6-ти спортових осередків. Замість запланованих першостей УСЦАК, УСТ „Сокіл" - господар змагань перевело 29-го січня змагання у крутобігу та у великому крутобігу.Ці змагання відбулися у 3-ох вікових групах:чоловіків,(7 змагунів),жінок(5)та юнаків(10).Згадані групи скомбіновано з огляду на малу кількість учасників, що репрезентували такі спортові осередки: УСТ „Сокіл" Сиракюзи (7 змагунів), КЛК Ню Йорк (6), УАСТ „Черник" Детройт (5), УСВТ „Ч. Січ" Нюарк (2), КЛК Боффало і УЛК Філядельфія по одному. Ці змагання не були офіційними першостями УСЦАК зі згаданої причини, через яку не змогли прибути на місце змагань більшість лещатарів „Ч.Січ", КЛК Торонто, УАСТ „Леви" Чікаґо та УЛК Філядельфія. Звітові змагання перевели: Роман Шаран, Микола Боґатюк та Ярослав Рубель (представник УСЦАК-у).

Після закінчення змагань господарі урядили спільну вечерю у „Голідей Ін" в Кортляні, в якій взяло участь 50 осіб. У часі вечері провід і господарі змагань проголосили висліди та вручили переможцям (І-ше, ІІ-ге і ІІІ-тє місця) медалі.

ТЕХНІЧНІ ВИСЛІДИ ЗМАГАНЬ КРУТОБІГ [СУМА ДВОХ З'ЇЗДІВ]

1). А.Козак, КЛК, Ню Йорк 1:14.1
2). А.Стець, Ню Йорк 1:21.8
3). І.Яремко КЛК Боффало 1:29.о

ЖІНКИ

1). П.Цегельська, КЛК Ню Йорк 1:38.8
2). Х.Мартинович, УЛК Філядельфія 1:43.1
3). М.Руденська, КЛК Ню Йорк 5:55.8

ЮНАКИ

1). Р.Федорович „Черник" Детройт 1:12.8
2). Ю.Шаран УСТ „Сокіл" Сиракюзи 1:24.9
3). Б.Ґудзяк УСТ „Сокіл" Сиракюзи 1:25.о

ВЕЛИКИЙ КРУТОБІГ

ЧОЛОВІКИ

1). І.Яремко, КЛК, Боффало 32.3сек.
2). І.Федорович, „Черник" 32.4сек.
3). А.Кобзяр „Ч. Січ" 33.3сек.

ЖІНКИ

1). М.Руденська, КЛК, Ню Йорк 38.2сек.
2). П.Цегельська, КЛК, Ню Йорк 38.8сек.
3). Х.Мартинович УЛК Філядельфія 39.1сек.

ЮНАКИ

1). Б.Ґудзяк „Сокіл" 30.5сек.
2). Р.Федорович „Черник" 31.2сек.
3). М.Ґудзяк „Сокіл" 31.2сек.

Я.Р.

ПРОТОКОЛ

(Продовження зі стор. 3-ої)

$2,566.69 приходу, так що УНСоюзові остало заплатити решту, тобто $7,083.31. Коли взяти до уваги, що з оголошень, поміщених у журналі, виданому з нагоди посвячення пам'ятника буде приходу близько $1,000, тоді залишиться покрити суму біля $6,000.

Заступниця головного предсідника Марія Душник звернула увагу, що ще одну тисячу мав приділений у бюджеті Жіночий Комітет УНСоюзу, цим самим кошт поставлення і посвячення пам'ятника Лесі Українці на „Союзівці" виноситиме для УНСоюзу біля $5,000.

На пропозицію заступника головного предсідника д-ра Івана $лиса, що її піддержав головний організатор Степан Гавриш, прийнято звідомлення головного касира Уляни Дячук одноголосно.

Звідомлення головного секретаря Володимира Сохана

За 11 місяців 1976-го року придбали для УНСоюзу секретнарі та організатори 2,563 нові члени, а в грудні до дня цього засідання наспіло до Головної Канцелярії ще 190 аплікацій. Є вигляди, що число нових членів за цілий 1976-ий рік перейде 3,000.

В активному членстві, яке нараховувало 30-го листопада 1976-го року 68,159, втратив УНСоюз за 11 місяців цього року на чисто 990 членів, в тому 506 в деп. молоді, 565 у деп. дорослих і 81 члена мав УНСоюз прибутку в числі акцидентових грамот. Стан усього членства УНСоюзу зменшився за 11 місяців на 706 членів і він з кінцем листопада 1976-го року виносив 87,406 членів, у тому 22,873 в деп. молоді, 58,397 у деп. дорослих і 6,136 в акцидентовому забезпеченні.

Вже започатковано публікацію протоколу річного засідання Головного Уряду, який появляється у повному нескороченому тексті, згідно з бажанням членів Головного Уряду. Після остаточного затвердження всіми стейтами ЗСА та провінціями Канади, в яких діє УНСоюз, змін статуту з останньої Конвенції, новий повний виготовлений текст нашого статуту передано до друку. Також вже затверджені забезпеченевими урядами стейтів та провінцій три нові забезпечення, а друки цих двох грамот та одного додаткового договору вже теж виготовлені. Перед випуском у світ цих трьох нових модерних плянів забезпечення треба зладити та видрукувати відповідні інформаційні та пропаґандивні матеріяли.

В Номінаційній Комісії Конгресу Українців Америки — УККА був я представником УНСоюзу і мене обрано там головою цієї Комісії. Ця Номінаційна Комісія мала трудне завдання у дуже короткому часі двох годин та у поспіху вирішити номінації членів керівних органів УККА, чисельний склад яких у зміненому вкінці Конґресу статуті значно зменшено. Тому Номінаційна Комісія, яка одержала від Конґресу повновласть закінчити свою працю до двох тижнів після Конгресу, винесла на своєму поконґресовому засіданні рішення рекомендувати кооптування додаткових 9 членів до Екзекутиви УККА. На цій підставі опісля Екзекутива та Крайова Рада УККА кооптувала трьох додаткових членів до Екзекутиви.

На пропозицію головного секретаря Володимира Сохана, що її піддержав головний організатор Степан Гавриш, вирішено одноголосно заанґажувати професійну фірму для зладження інформаційних та пропаґандивних матеріялів про три нові пляни забезпечення ще перед їхнім випуском. На додатковий внесок головного предсідника Йосипа Лисогора вирішено випустити на ринок ці дві нові грамоти та один додатковий договір термінового забезпечення вже від 1-го квітня 1976-го року.

Звідомлення головного організатора Степана Гавриша

У звітовому часі по кінець листопада придбано 2,363 нові члени із сумою $6,012,500 забезпечення. В тому числі було 387 членів з акцидентовим забезпеченням та 92 дітей з льотерійним. Найкращим місяцем досі був жовтень, в якому придбано 302 членів із сумою $675,500 забезпечення. Серед Округ веде перед Філядельфія із 329 членами, а за нею ідуть: Ню Йорк — 241, Чікаґо — 183, Детройт — 137 і Пітсбурґ — 126. Шість Округ змагаються за осягнення 100% назначеної квоти. Округа Бостон вже здобула 100%, а 7 Округ зближаються до 75% виконання квоти. Найкращі здобутки нових членів серед секретарів мають досі: Роман Татарський — 55 членів, Василь Кобіто — 53, Михайло Кігічак — 42, Іван Петрунцьо — 29 і Марія Макар — 29. Постійний організатор Іван Одежинський здобув досі 72 членів, а обласний організатор Василь Оріховський — 60, крім тих, що їх допоміг приєднати секретарям Відділів. Найкращими Відділами в членській кампанії є: 94-ий Відділ у Детройті — 55 членів, 88-ий Відділ у Керґонксоні — 53, 121-ий Відділ в Ром, Н. Й. — 53, 240-ий Відділ у Клівленді — 42 та 216-ий Відділ у Філядельфії — 39. Серед жінок стоїть на чолі організаторок Марія Макар із 29 членами, перед Теклею Мороз — 26, Квіткою Стецюк — 23, Анною Гарас — 23 і Гелен Олек — 21. По кінець листопада були 4 особи, які придбали більше як 50 членів, 12 осіб, які приєднали від 25 до 50 членів та 75 із 10 і більше членами.

У звітовому часі закладено три нові Відділи: 89-ий Відділ ім. Митрополита Василя Липківського у Рочестері, 384-ий Відділ ім. д-ра Лева Жабка Потаповича в Мінеаполісі та 181-ий Відділ ім. Тараса Шевченка у Топсан ,стейті Мейн. Крім ряду секретарсько - організаторських курсів в Клівленді, Детройті та у Вілліментику для стейтів Нової Англії, відбуто Другу Конференцію голів Окружних Комітетів в приміщенні Головної Канцелярії 11-го вересня ц. р. У звітовому часі Організаційний Відділ провів різні спеціяльні акції для посилення членської кампанії, як змаг за 15 виграшів на загальну суму $3,500, акція студентів з безплатним побутом впродовж вікенду на „Союзівці", святочних бонусів у листопаді, яку продовжено на грудень і проголошену акцію забезпечування дітей на суми $6,000 із даровими вкладками за $3,000. Також продовжувано пошукування за постійними і обласними організаторами, як і старання засновувати нові Відділи, та відбуто осінні організаційні збори по всіх Округах. Приготовано видання нового стінного календаря УНСоюзу із знимкою нашої Української Будівлі.

Окрему увагу треба присвятити Канаді, якої організаційні здобутки по кінець листопада були на 62 члени менші, як попереднього року. До кінця листопада придбала Канада 230 нових членів на квоту 650 членів, чим вона осягнула лише 30% квоти. До причин неуспіхів в організаційній праці треба в першу чергу зачислити неактивність Канади, брак обласних організаторів, економічну кризу, брак відданих патріотів - союзовців, відтягнення союзовців від союзової праці внаслідок святкувань 200-річчя та 100-річчя, збірки Національного Датку УККА та Конгресу УККА. Все таки ми ведемо дальше посилену кампанію під кінець року, щоб дійти у 1976-му році до 3,000 нових членів.

Звідомлення головного директора для Канади сен. Павла Юзика

На Українському Фестивалі у Давфині репрезентували ми УНСоюз у двійку, я і головний контролер мґр Іван Геврик, а кіоск УНСоюзу мав цього року краще місце, як попереднього. Сам Фестиваль був слабший цього року, як у минулих роках. У відправі при Хресті Свободи о. декана Овчара взяло участь біля 300 осіб, а після цього відбувся пікнік. У зустрічі з провідниками Фестивалю, яких очолює п. Шевчук, ми договорилися про спеціяльні святкування під Хрестом Свободи у 1977-му році, в якому припадає 80-річчя відвідин і першої Служби Божої о. Дмитрова. Архиєрейське Богослуження вже погодився відправити там з цієї нагоди Митрополит Максим Германюк. На ці святкування було б добре видати спеціяльну кольорову брошурку, щоб так відзначити першу відправу о. Дмитрова і побудовану там першу церкву. При нагоді Фестивалю відвідали ми членів тамошнього 494-го Відділу та переговорювали з п. Дучишином про приєднання членів його танцювальної ґрупи до УНСоюзу та про можливість перебрання ним посту секретаря цього Відділу. Про своє рішення в цій справі має п. Дучишин повідомити нас через головного контролера мґра Івана Геврика. Керівник тамошньої радіової програми п. Гендерсон обіцяв допомогти цьому Відділові в його праці.

Я був 30-го жовтня на Зборах Округи в Монтреалі, на яких тамошні союзові діячі зобов'язалися приєднати 100 нових членів. Там теж знову була мова про потребу для Канади Канадської Канцелярії, якої домагаються всі союзовці Канади. Тому треба цю справу вже вкоротці вирішити. Я підшукав 3-кімнатне приміщення на таку Канадську Канцелярію при Блюр Стріт в Торонті в домі пана Шафранюка, де вже приміщені бюра СКВУ та КУК. Ми можемо винайняти це приміщення за $120 місячно. Пропоную, щоб ми з головним предсідником Йосипом Лисогором оглянули ще раз це приміщення з нагоди його відвідин Торонта для участи в нарадах Президії СКВУ і тоді остаточно вирішили цю справу.

Після звідомлення головного директора для Канади сен. Павла Юзика обговорено на підставі інформацій головного директора для Канади сен. Павла Юзика та головного організатора Степана Гавриша поступування головного радного Василя Дідюка. На пропозицію головного директора для Канади сен. Павла Юзика, що її піддержав заступник головного предсідника д-р Іван Флис, вирішено вислати головному радному Василеві Дідюкові листа у цій справі від Головного Екзекутивного Комітету.

На пропозицію головного директора для Канади сен. Павла Юзика, що її піддержав заступник головного предсідника д-р Іван Флис, вирішено скликати Річні Збори Округи Торонта у порозумінні із п. Богданом Зоричем вже на 4-го, 5-го або 6-го лютого ц. р.

На пропозицію головного директора для Канади сен. Павла Юзика, що її піддержав головний предсідник Йосип Лисогір, вирішено, щоб сен. Павло Юзик договорювався із п. Шафранюком про винайм приміщення в його домі для Канадської Канцелярії.

Головний предсідник Йосип Лисогір поінформував, що він почав переговори із мистцем Левом Молодожанином про виготовлення пам'ятника о. Дмитрову, щоб його поставити та посвятити біля Хреста Свободи з нагоди 80-річчя першої Служби Божої, що її відправив там о. Дмитрів. Цю пропозицію предсідника Йосипа Лисогора піддержав головний директор для Канади сен. Павло Юзик, після чого її одобрено. На запит головного організатора Степана Гавриша, який пост в союзовій Канаді займає п. Богдан Зорич, головний предсідник Йосип Лисогір вияснив, що покищо п. Богдан Зорич є урядовцем, який веде вимагані канадськими законами книги та документи, а після закінчення перевірки діловодства адв. Романа Максимова він перебере від адв. Максимова пост нашого постійного представника перед урядом Канади.

На запит головного предсідника Йосипа Лисогора про можливість приєднати в члени УНСоюзу всіх членів танцювальної групи п. Дучишина головний директор для Канади заявив, що в тій цілі вибереться до Давфину головний контролер мґр Іван Геврик і буде їх організувати в члени УНСоюзу.

Звідомлення заступниці головного предсідника Марії Душник

Пропоную вислати листи до голів українських жіночих організацій із проханням, щоб вони звернулись із закликами до свого членства вступати в члени УНСоюзу з нагоди Декади Жінки. Також пропоную призадуматися над тим, щоб Головний Екзекутивний Комітет звернувся із закликом до членок УНСоюзу — жінок, щоб вони включилися до активної союзової праці у всіх її ділянках.

У звітовому часі я брала участь в осінніх організаційних зборах Округ: Ню Йорку, Пітсбурґу, Вілк Беррі та Шамокіну. Згідно з проханням головного організатора Степана Гавриша, я звернулася до секретарки 433-го Відділу Дженні Завирухи з пригадкою, щоб вона придбала у цьому році бодай одного нового члена. В такій самій справі написала я листа до секретаря 435-го Відділу Степана Курляка.

Докладний звіт з акції побудови пам'ятника Лесі Українці на „Союзівці" здам на нашому річному засіданні. Тут тільки хочу згадати, що я сама призбирала оголошень на суму $700 до журналу, виданого з нагоди посвячення пам'ятника. При цій нагоді хочу подякувати за співпрацю, особливо в цій акції, головному касирові Уляні Дячук, головному редакторовоі Антонові Драганові і головному секретареві Володимирові Соханові.

Я була делеґаткою УНСоюзу на Конґресі УККА і там працювала з пресовою комісією. УНСоюз репрезентувала я в часі вікенду Дня Праці на тенісових і плавацьких змаганнях на „Сюзівці", як також на бенкеті в честь Патріярха Йосифа в готелі Амерікана в Ню Йорку. Також я взяла участь у прийнятті Патріярха Йосифа в Головній Канцелярії УНСоюзу. У програмі я співпрацювала з головою Відділу УККА в Ню Йорку д-ром Савчаком у підготовці матеріялів про українців для їх вмурування на сто років, як історичних пам'яток, брала участь у параді 200-річчя ЗСА в Ню Йорку і в концерті та прийнятті з цієї нагоди, як також була активною, як керівник української групи, в кампанії для перевибору сенатора Баклі в Ню Йорку.

Звідомлення заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса

Дуже багато часу забрали мені обов'язки голови Комітету для відзначення 200-річчя ЗСА та 100-річчя поселення українців у цій країні. Повних 175 годин праці віддав я літом Статутовій Комісії УККА, яка була дуже енерґічна і переписала цілий статут УККА. Як голова цієї Статутової Комісії я здавав звіт з праці Комісії на Конґресі УККА. Два тижні тому мали ми заключне засідання Комітету 200-річчя та 100-річчя в Ню Йорку, на якому ствердили, що фінансово ми теж мали успіх і цим самим могли віддати $2,000, позичені від УККА. В імени Комітету складаю подяку гол. редакторові Драганові та всім редакторам за велику допомогу у підготовці та успішному закінченні цих святкувань в Ню Йорку. Ці наші успіхи безперечно завдячуємо нашій „Свободі".

Як репрезентант УНСоюзу я взяв участь у З'їзді СУМА, Зборах Округи в Балтиморі та у відзначуванні

(Закінгення на стор. 4-ій)

У Посадасі буйно зацвіла „калина"

(Кілька думок з приводу виступу балету і хору „Калина" в Посадасі

На протязі цілого року приготовлялись українці з Параґваю та Арґентини до відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові, нашому генієві і борцеві за волю. Такі урочистості завжди вимагають багато гроша, а ще більше енергії та терпеливости і видержливости. В Параґваю нема людей з досвідом, інтеліґенцією, ціла громада складається, з яких 300 родин православних і 100 католицьких. Однак, вони спільно приклали рук до великого діла. Львину частину організування перейняла на себе Українська Центральна Репрезентація в Арґентині під проводом Василя Косюка.

Дня 19-го листопада м. р. о год. 8 ранку, при участи українських делеґацій: з Бразилії — Преосв. Єфрем Кривий ЧСВВ, з Арґентини з Буенос-Айресу, представники УЦР, різних організацій, балету „Просвіта", хору „Відродження" та інших, з Місіонесу — о. Доротей Шимчій, ЧСВВ, — протоігумен, о. Юрій Мельничин, ЧСВВ, о. Христофор Хомин, ЧСВВ, о. Еміліян Риндич — парох з Посадасу і проекзарх на Арґентину, з ЗСА — Високопреосв. Митрополит Мстислав УПЦеркви, лат. Єпископ з Енкарнаціону, місцевий парох для українців католиків — о. Різінґер і президент Параґваю А. Штроснер із своїм національним урядом і провінціяльним, з військом, поліцією і масою параґвайського населення — відкрив пам'ятник Т. Шевченка, що його посвятила наша присутня ієрархія. В Параґваю, у місті Енкарнаціоні, на найкращій площі став пам'ятник Т. Шевченка, який і тут буде проповідувати свої ідеї. Мені здається, що досі ніде у вільному світі на відкритті пам'ятника Т. Шевченкові не був присутній діючий Президент держави із цілим своїм урядом. Це сталося в Параґваю. Справді це мала держава, однак вона має свій уряд та міжнародні зв'язки і представництва. Наступило також позитивне явище, бо тут урядові чинники виразно виступали проти атеїстично - деспотичного комунізму. Цей виступ нісся на хвилях етеру, через радіо і телебачення не лише на Параґвай, але й до сусідніх держав — Арґентини, Бразилії й Уруґваю. Через це українська громада в Параґваю ожила і піднеслась на дусі.

„Калина" в Посадасі

Дня 17-го листопада м. р. по пол., на летунській площі зібралося багато наших людей, які вичікували прилету „Калини". Між ними були: голова УЦР — Василь Косюк, п. Коґут, п. Самоверський, п. Мороз, один з організаторів у Посадасі, п. М. Баланда, п. Барчук та молодь з Посадасу, з Апостолес о. Панкратій Нюнька, ЧСВВ, о. Володимир Ковалик, ЧСВВ, д-р М. Загребельний та інші громадяни. На фронті летунської почекальні посадаська молодь прибила напис: „Вітай Калино", а дівчата з кошиком живих червоних гвоздиків чекали також на привітання. О год. 4:40 по пол. приземнився літак „Аеролінеас Арґентінас", з нього, наче з улія, почали виходити наші гості з Канади, їм назустріч вийшли дівчата, щоб кожному вручити пахучу цвітку, знак пошани життя і любови. Після полагодження формальностей, гостей відвезли до готелю.

Наступного дня, 18-го листопада завітали канадські гості до Апостолесу, місця першого поселення українських родин, 27-го серпня 1897 р. На привітання гостей із зимної Канади у підтропікальнім місті Апостолесі, у парафії Преосв. Тройці, головного осідку ОО. Василіян — вийшли: о. Доротей Шимчій — М. протоігумен, о. Юрій Мельничин, ЧСВВ, о. Панкратій Нюнька, ЧСВВ — парох, о. В. Ковалик, ЧСВВ. По коротких словах гості вдалися до церкви, яку збудував бл. п. о. Сенишин, а Слуга Божий А. Шептицький, ЧСВВ — у 1922 р. посвятив. В цій церкві сьогодні находиться авторизована копія чудотворної ікони Гошівської Матері Божої. У її стіп стали оо. Юрій Мельничин, П. Нюнька, В. Ковалик, відправляючи в її честь молебень і дякуючи за опіку і благословення Божої Матері для наших канадських гостей. По відправі молебня о. В. Ковалик подав зібраним у церкві історичні дані про саму церкву та про її розвиток. Деякі звиділи Колеґію св. Йосафата, інші ще й колеґію „Христа Царя", що її провадять СС. Василіянки. Відтак перейшлись до Українського Клюбу, де на них чекала перекуска, що її приготовили наші пані. Коли гості засіли за столи, тоді о. В. Ковалик ЧСВВ — привітав від парафії, Павло Яцишин — голова Клюбу — від членів Клюбу, а голова міста Гавріїл Джілаберт, щирими словами привітав усіх від міста Апостолесу. По перекусці, гості посідали в омнібуси і поїхали до Л. Алем — нового скупчення наших людей, а звідтам на Оберу. Увечорі повернулись до Посадасу.

Пропам'ятний день у Посадасі

Посадас — столиця провінції Місіонес, має понад сто тисяч населення, в тому понад 400 українських родин. Культурно - освітнє життя тут концентрується коло церкви св. Володимира Великого. Вже кілька тижнів місцевий щоденник „Ель Терріторіо" подавав відомості про приїзд „Калини" та про її виступ у Параґваю і Посадасі. Вісті, крім часопису, подавало радіо та телебачення, так що пропаґанда була добре зроблена. Кілька годин перед виступом „Калини" та балету „Просвіта" і хору „Відродження" з Буенос Айресу, більшість місць були вже зайняті. А коли 21-го листопада м. р. о год. вечора зачався Фестиваль української пісні і танку, то понад 8.000 глядачів заповнили вщерть амфітеатр „Рамірез" і понад 2.000 відійшли додому, бо не було місця.

Фестиваль розпочато відспіванням гимнів: арґентинського, канадського й українського. В першій частині виступали: балет „Просвіта" під мистецьким керівництвом Маріяна Павлишина і жіночого хору „Відродження" під дир. Марії Данилевич, з Буенос-Айресу. Балет „Просвіта" може конкурувати з „Калиною". Хор „Відродження" дав кілька пісень, для тутешніх слухачів, вони мабуть, були засумні. Рясними оплесками нагороджено виконавців.

Балет „Калина під мистецьким керівництвом Семена Джуґана, а хор під дир. Парані Гарасимчук і її акордеоновому акомпаньяменті — зацвіли буйним цвітом, заблистіли своїми строями, дисципліною.

Треба зазначити, що арґентинці, головно молодь, не люблять пісень поважних, головно сумовитих. Був я на однім арґентинськім фестивалю в Посадасі, де славна артистка - співачка, Соса грала на ґітарі і співала поважні, сумовиті пісні, тоді публіка - молодь, кричала до неї „ке со важа — хай забирається!" Коли ж співали наші і то не арґентинські, а українські пісні, публіка заховала тишу і спокій, а по скінченні пісні кричала: „Отра", отра", то зн. ще одну, ще одну!

У другій половині програми Фестивалю прийшли арґентинські державні власті: адмірал Масера — заступник Президента Арґентини, Р. Бутелер — губернатор Провінції Місіонесу, міністри й урядовці національні і провінціяльні зі своїми дружинами. Саме цього дня у Посадасі обходили „День Моря", державні власті були там присутні й тому спізнилися на наш Фестиваль. Був також присутній латинський Єпископ з Посадасу, д-р Ю. Кемерер, Єпископ Єфрем Кривий з Бразилії та багато священиків і монахинь.

Це вперше в історії українських поселенців в Місіонесі, відбулося таке величаве свято. Розумію наших дорогих канадців, які з-під снігу і морозу попали під гарячу купіль - лазню, в підтропікальний клімат. Це їх коштувало багато жертви. Однак, великі діла завжди вимагають великих жертв! Канадці цього труду і жертв не злякалися. Їхній виступ, хоча лише одноразовий, у присутності державних і церковних Властей — став „зеленим світлом" на порозі нашої тут культури та її розвою. Ще сьогодні тутешні при зустрічі і розмові кажуть: „Ми не знали, що українці мають такі гарні пісні і танці, таку високу культуру: „ Ке б єн, ке жіндо"! — Яке добре, яке гарне! Крім того приїзд і виступ наших рідних з Канади закріпив нашу українську духову єдність, культуру; люди з фарм, фабрик, молодь побачили, що їхні діди і прадіди мали високу культуру і цю культуру похваляють найвищі державні власті, тому тією культурою треба їм жити, хвалитись, її плекати, передавати з покоління у покоління. Наші тут поселенці пробуджуються, підносять свої похилі голови. Дай Боже, щоб такі культурно - мистецькі зустрічі могли частіше повторятись!

о. В. Ковалик, ЧСВВ

„Всього по трошки" — жива газета „Молодої Музи"

Вже два роки, за ініціятивою культурно - освітньої референтки 82-го Відділу СУА Іванни Клим та під мистецьким проводом редактора Уляни Любович, існує гурток Молодих талантів — „Молода Муза".

І ось, 26-го лютого ц. р. у Літературно - Мистецькому Клюбі ми мали змогу прослухати другий їх виступ, тим разом у формі живої газетки „Всього по трошки", що її читали нам виконавці, себто „редактори" цієї газетки в такому складі: Марта Зслик, Людмила Канюґа, Оля Шевчук, Ірина Яримович та координатор Роман Юзенів.

Програму вечора відкрила Іванна Клим, передаючи слово мистецькій провідниці Гуртка — редакторові Уляні Любович, яка заявила, що їм є цікаві ці зустрічі з молоддю. На її думку молодь є тепер більше щира, як це було за її часів та може є занадто певна себе. Вона поза шкільною працею, перевантажена також іншими зайняттями. Назагал редактор Уляна Любович є вдоволена своїми осягами.

Легко і дотепно проводив програмою студент політичних наук та журналістики, діяльний пластун - Роман Юзенів. „Редакційну статтю" — прочитала студентка права, пластунка Марта Канюґа. Вона дала глибоку аналізу потреби літературної творчости взагалі, а зокрема для нас тут, тому що в Україні вільної літературної творчости немає.

Марта Канюґа, — надійний завдаток на журналістку. Добрий стиль для легкого жанру і темперамент у читанні виказала вона в гуморесці „Кулінарна Соната".

З черги Оля Шевчук, яка студіює антропологію та природознавство, пластунка, — прочитала нам свої вірші „Троянди", „Тополі мріють" та „Присвячене науці". Авторка відчуває красу природи, стиль легкий. „Враження з балю преси" — в якому брала участь, що відбувся 5-го лютого ц. р. у Філядельфії. Вона дотепно та спостережливо передала недоліки з боку організаторів.

І ось Марта Зслик, студентка політичних наук, пластунка, дала нам дуже цікавий репортаж „Мандрівка по Англії", — яку відбула вона під час своєї тритижневої туди поїздки. Її репортаж — це вже враження зрілої, молодої людини, яка знає, що оглядати, вміє оцінити вартості, та вміє їх бездоганною мовою передати. Її друга річ: „Рефлексії після п'єси Мине Мазайло, що її виставив недавно театр Заграва з Торонта, був доказом правильної оцінки цілої п'єси, як такої, як рівнож її місця у веселій трагічній під оглядом театрального мистецтва — дійсності, та правильний висновок молоді, хай буде рівень, хоч і такий, — (але театр потрібний молоді, бо дає поштовх до пізнання рідного мистецтва і літератури Марта Зслик — це дуже надійна молода людина у журналістиці.

І вкінці — наймолодша, бо студентка середньої школи св. Юра в Ню Йорку, пластунка, Ірина Яримович прочитала своє оповідання „Ніч на цвинтарі", що у формі моторошного сну — виказує здібність молодої авторки входити у світ — може... — пара — психології?

Дуже цікавим у „Живій Газеті" — виявилось інтерв'ю Олі Шевчук із із запрошеною гостею Христиною Падох. Христина Падох — докторантка антропології. Для поглиблення студій про вплив природи на культуру людей, вона перебувала в індіянському резерваті на острові Ванкувері у Ґватамалі та Косторіці, а останньо у північно - західньому Борнео.

Тут, проживаючи напротязі трьох років, серед відносно численного племени Ібан, та засвоївши їхню мову, вона вивчила їх життя та побут.

На тлі гірської тропічної природи, ми побачили на прозірках — їхні мешкання на високих дерев'яних стовпах чи радше дошках, вузенькі річки, що були єдиним шляхом комунікації та їхній спосіб діставати землю під управу рижу. Звідси й тема її докторської праці: „Примітивна агрикультура племені Ібан". Приємно було зустріти нашу молоду наукову силу.

Вкінці Роман Юзенів доповнив газетку статтею з економії, даючи гумореску: „Як змінити економічну систему" — (песики та котики) та гумористично-сатирично: „Я кандидував на князенка на балю преси".

Роман Юзенів дуже добрий завдаток не з легкої руки на „американський стиль" — українського гумориста, якщо б дещо попрацювати йому над наголосом. Він при кінці звернувся до Уляни Глібович, щоб вона „зібрала плоди своєї праці". Це були рожі, що їх поодиноко вручали учасниці Газетки редакторові Уляні Глібович, як подяку за її труд.

Ось і ціла „Газетка Молодої Музи"!

Рівень її залишаємо до оцінки приявних, що вщерть виповнили залю Літературного Клюбу.

Ми зі своєї сторони маємо велике признання для Іванни Клим за її ініціятиву і старання, що не було їй легкими. Редакторові Уляні Любович рівнож не було легко вести цей гурток, тимбільше поза годинами її праці в редакції. Висловлюємо теж признання для молоді, що цінить рідне слово та хоче писати українською мовою.

До успіху вечора причинилась Ганусяя Рогожа, по-мистецьки виконаними запрошеннями та афішами.

На кінець голова 82-го Відділу СУА Мирослава Савчак, подякувавши ініціяторам та виконавцям, зазначила, що праця в тому напрямі є дуже потрібна, бо дає змогу для росту молодої української літератури.

Ірина Крамарчук

ПРОТОКОЛ

(Закінчення зі стор. 4-ої)

50-річчя Української Православної Катедри св. Володимира в Ню Йорку, на бенкеті якого я виголосив привіт.

В УККА мене знову номінували до Статутової Комісії, а крім того я призначений від УНСоюзу, як його представник у Крайовій Раді УККА. Маю теж обов'язки члена спеціяльної комісії УНСоюзу, покликаній на річному засіданні для виготовлення правильника виборів на Конвенції УНСоюзу. Від цієї Комісії ми повинні прийти вже на чергове річне засідання із проєктами змін статуту та проєктом правильника для Виборчої Комісії Конвенції УНСоюзу.

Звідомлення головного предсідника Йосипа Лисогора

Звітовий 1976-ий рік, який добігає кінця, був для нас у загальному добрий. Фінанси наші виказують зріст майна та резерви, Рекордовий та Організаційний Відділи готовляться випустити нові пляни забезпечення і маємо всі дані для пожвавлення нашої праці. Але підвищені організаторські винагороди не допомогли нам посилити нашу організаційну працю, а наш організаційний апарат показався застарим, так що нам потрібні зміни, як теж потрібна збільшена пропаганда. В організаційній праці виказують кращі успіхи жінки, тому і варто призадуматися над тим, чи не могли б жінки частіше перебирати пости секретарів Відділів і так допомагати нам піти дальше вперед, а зокрема зрушити з місця цього нашого застою.

В нашій Українській Будівлі ми вже винайняли всі приміщення після підписання останнього контракту винайму із центром компюторів Раквел Інтернешенел, який працює для 165 банків. Від 1-го січня 1977 року вже будуть платити чинші всі наші льокатори, за вйімком фірми Віден за 12-ий поверх, за який, згідно з умовою, почнуть платити чинш від 1-го вересня 1977 року. Залишилось ще тільки порожне приміщення крамниці, чи радше ресторану на першому поверсі. В цьому приміщенні ми хотіли б мати кращої кляси ресторан. Всі чинші за 1976 рік принесуть нам $1,026,000, а кошти вдержування та адміністрації Української Будівлі винесуть за цей рік $395,000. Після сплачення відсотків за позички вже залишиться нам дещо чистого прибутку. У 1977-му році чиншів буде $1,530,000, а кошти вдержування та адміністрації Української Будівлі винесуть близько пів мільйона долярів і податки кругло $150,000. Тоді із чистого приходу в сумі $880,000 ми виплатили б $400,000 за відсотки від позичок банкам, а $480,000 залишиться для УНСоюзу на відсотки від суми $8,300,000. Цим самим УНСоюз дістав би приблизно 6% за свою позичку в додатку до дарового чиншу за ці чотири поверхи, що їх він із „Свободою" займають на свої бюра та друкарню. Сума двох наших позичок в банках на Українську Будівлю $3,600,-000 і за цю позичку ми платимо банкам пересічно по 7%. Ми пробували затягнути гіпотечну позичку на $4,000,-000 може і за 9%, але відсоткова стопа зменшувалася і ми тому торгувалися, щоб дістати гіпотечну позичку за 8%, а нам пропонували за 9 і1/4%. Тому ми покищо знову продовжили наші позички в банках на тих самих умовах з відсотками „прайм рейт", або на пів відсотка вище, тільки ми рівночасно прибуємо звільнити, хоч частинно наші вартісні папери, які зложені, як ґарантія цих позичок, а на місце цього дати банкам, як ґарантію, чиншові контракти. Ми маємо в Українській Будівлі суперінтендента та його асистента, а збіркою чиншу займається службовик Фінансового Відділу Олесь Блаґітка. Ми досі не шукали за додатковим персоналом, тому що ми не потребували нікого більше, як також тому, що ми ще не збирали чиншів за всі поверхи. Для чищення та інших праць ми законтрактували спеціяльну фірму, тому що було важко найти відповідних робітників. Вже бракує нам місць для паркування в середині будинку, тому мусітимемо скоротити число місць для нашого персоналу і давати місця тільки для ключевого персоналу. Наш адвокат переробив статут нашої Корпорації Української Будівлі з такої, що має частинні дивіденди на неприбуткову корпорацію, з огляду на вимоги для звільнення від податків. Тому що все ще голосяться нові кандидати на льокаторів, назріває потреба на ще один будинок з бюровими приміщеннями, який задумують побудувати на площі фірми „Колґейт" напроти нашої будівлі. Цей будинок мав би мати 25 поверхів та 750 місць для паркування авт. Губернатор стейту Ню Джерзі Бирн попросив мене допомогти комісареві чистого окруження Бардинові пропаґувати для туристів „Парк Свободи", який буде приміщений на площі величиною 800 акрів напроти „Статуї Свободи" та музею іміґрації на сусідньому острові. Я вже вислав у цій справі 140 листів до проводів братських союзів.

„Союзівка" матиме добрий 1976-ий рік, бо його приходи перейдуть суму $430,000, але і видатки будуть більші. Досі мали ми більші приходи, як у минулому році, з готелю та їдальні, а менші дещо з бари. Більше успішними були цього року дитячі табори, тенісова школа, як і Курси Українознавства, які мали вперше спеціяльні робітні фотографії та музики. Наші великі проблеми на „Союзівці" це потреба асистента адміністратора, обов'язки якого, на наше щастя, виконує в потребі панна Марійка Ганкевич, потреба поширення їдальні, найкраще її частини на терасі, як і потреба нового мешкального будинку, який ми могли б побудувати між Києвом та Львовом, та в якому була б окрема їдальня, а поруч нього басейн. Такий новий будинок за проєктом інж. Любомира Кулинича коштував би біля $1,000,000, на що ми мусіли б мати апробату Конвенції.

Наше видавництво „Свобода" все ще не перенеслося повністю до нового будинку. Ще ряд праць виконуємо в старому будинку на лінотипах та інших машинах. Вже доставили нам 8-го і 9-го грудня додаткові компютори, так що ми будемо дальше переносити складання матеріялів газети на компютори, але праця на них не іде ще так гладко. У „Свободі" наявна повільність у поміщуванні матеріялів, але ми маємо надію цю ситуацію поправити. Маємо теж проблему із підготовкою історії УНСоюзу для видання УККА з нагоди 200-ліття ЗСА та 100-ліття нашого поселення в цій країні.

Головний касир Уляна Дячук у доповненні до звіту головного предсідника подала, що в дану пору має УНСоюз тільки $3,215,000 позичених у банках, тому що з напливом позичок від членів на боргові зобов'язання ми могли зменшити суму позичок у банках. Вона теж звернула увагу, що при головному вході до Української Будівлі потрібно окремого сторожа на час більшого руху в урядових годинах.

Головний організатор Степан Гавриш поставив додаткові питання про приміщення на ресторан в новому будинку, асистента адміністратора „Союзівки", новий будинок на „Союзівці" та дім пенсіонерів на „Союзівці", на що дістав вияснення головного предсідника Йосипа Лисогора. Відносно дому пенсіонерів вияснив головний предсідник Йсосип Лисогір, що покищо УНСоюз збирає зголошення кандидатів на мешканців такого дому і робить старання дістати на такий дім федеральні фонди. Заступниця головного предсідника Марія Душник звернула увагу, що на „Союзівці" потрібно „сошіял директора", а головний предсідник Й. Лисогір запевнив, що такі функції добре виконує Анна Дидик, чи навіть виконували раніше сестри Штинь.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик поінформував, що українці в Канаді збагатилися ще одним сенатором, яким став відомий адвокат з Монтреалю п. Іван Івасів.

Звідомлення головного редактора „Свободи" Антона Драгана

Видавництво „Свободи" завершує тепер перехід на нову компюторсько - офсетну систему і в цьому переходовому часі виникає ряд труднощів із достосуванням до цієї системи та до нових машин друкарського персоналу. В половині року, точно в 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в цій країні започатковано видання „Українського Тижневика" у новій формі та в подвійному об'ємі, що зустріло досі найкращий відгомін серед читачів. Також „Свобода" перейде вкоротці повністю на нову компюторську систему. „Свобода" потребує обов'язково більше місця на дописи, щоб обслужити якслід українські громади. Сподіємось вкоротці усунути спізнення у видаванні „Веселки", щоб вона появлялася бодай два - три тижні перед датою. Вже призбирано матеріяли до нового Альманаху, а черговим виданням буде вже книжка Уласа Самчука „Союз Незнаних". Ми можемо бути готові з Альманахом та з книжкою перед черговими річними нарадами. Як черговий крок у нашій видавничій діяльности УНСоюз повинен заплянувати видання англомовної гаслової частини Енциклопедії Українознавства, тобто УНСоюз повинен заявити зацікавлення виданням цієї тритомової гаслової частини, коли її матеріяли будуть готові до друку. Наш щоденник „Свобода" присвячує в дану пору найбільше уваги подіям в Україні та смертельній загрозі там нашій мові, культурі та взагалі існуванню нашого народу. Відповідне місце та увагу присвячує „Свобода" справі помісности Української Католицької Церкви під проводом Патріярха Йосифа.

Українська громада в ЗСА стурбована акціями пошукувань „воєнних злочинців", в яких часто посуджують українців у недоказаних злочинах. Щоб цьому протидіяти, треба зорганізувати правну оборону.

Головний предсідник Йосип Лисогір вияснив, що цією справою мають зайнятися покликані до цього адвокати, до яких звернувся УККА. Заступник головного предсідника д-р Іван Флис разом з іншими адвокатами буде займатися цією справою. Заступник головного предсідника д-р Флис додав, що до цієї групи адвокатів варто запросити головну радну УНСоюзу д-р Анну Чопик, яка має великий досвід і може багато допомогти. Головний секретар Володимир Сохан запропонував, щоб в обороні таких оскаржених звернути увагу на те, що свідчення і документи „злочинів" із Совєтського Союзу не повинні бути принимані американськими чинниками безкритично, бо в Совєтському Союзі може НКВД вимусити на людині „признання" до кожного злочину, якого людина ніколи не вчинила, тим більше до свідчень проти других осіб.

4. СХВАЛЕННЯ ВИСОТИ ДИВІДЕНДИ, ВИПЛАЧУВАНОЇ У 1977-му РОЦІ

На пропозицію головного касира Уляни Дячук, що її піддержав головний секретар Володимир Сохан, схвалено одноголосно підвищити ставки дивіденди за грамоти від 11-го року їх важности, як також признати виплату спеціяльної дивіденди у висоті вкладок за цілий рік для членів, які осягнули вік 79 років і вище. (Гляди залучник).

5. УСТІЙНЕННЯ ДАТИ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Головний предсідник Йосип Лисогір запропонував до вибору два різні тижні у травні цього року для відбуття річного засідання: тиждень від 16-го до 20-го травня і тиждень від 23-го до 27-го травня.

Після короткої дискусії вирішено одноголосно на внесок головного директора для Канади сен. Павла Юзика, що його піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, щоб відбути річне засідання Головного Уряду в тижні від 23-го до 27-го травня 1977 року на відпочинковій оселі „Союзівці".

6. ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ, ЇЇ ЦІЛІ ТА ЗАСОБИ

Головний організатор Степан Гавриш предложив наступний плян членської кампанії у передконвенційному році:

Рік 1977-ий є передконвенційним роком. Передконвенційна членська кампанія буде мати за ціль придбання 5,000 нових членів із забезпеченням на суму $10,000.-000. На число 5,000 нових членів складатимуться: 2,500 дорослих членів, 1,300 молоді та 1,200 акцидентових грамот забезпечення. З цієї квоти 5,000 на ЗСА припадає 4,300 членів, а на Канаду 700. Для осягнення цієї мети треба буде в першу чергу доложити всіх старань, щоб зааніажувати до праці обласних організаторів на Америку і Канаду, як також постійних організаторів для поодиноких округ. В цій кампанії будемо продовжувати акції клюбів: Клюбу Заслужених Союзовців, який існує вже 16 років, членами якого стають ті організатори, які приєднують на рік 25 або більше нових членів, та Клюбу Будівничих УНСоюзу, членами якого стають всі ті, які приєднують річно по 10 і більше членів. В цьому році започаткуємо Клюб Голів і Касирів Відділів, членами якого стануть ті урядовці, які придбають в році 10 або більше нових членів. Їм будуть за це вручені Грамоти признання за віддану працю.

Ми будемо дальше вести акцію засновування нових Відділів так в Америці, як і в Канаді. Щоб заохотити молодь до організаційної праці УНСоюзу, ми будемо признавати студентам каледжів та середніх шкіл тиждень безплатних вакацій на „Союзівці" за придбання в передконвенційній кампанії 12 нових членів із мінімальними сумами по $1,000 забезпечення. Студентам, які забезпечаться на $5,000 життьового забезпечення, буде призначений безплатний побут на „Союзівці" в часі вікенду. Це відноситься до студентів у віці 16 до 23 років.

Згідно з ухвалою Головного Уряду з травня 1976 року будуть в цій кампанії вже виплачувані підвищені організаторські винагороди по $12.50 за кожну тисячу забезпечення, як також спеціяльні винагороди за приєднання 10 і більше нових членів у сумах $3.00, $5.00 або $8.00 за кожного члена, залежно від числа приєднаних членів. Також за придбання нових членів із сумою $50,000 і більше забезпечення будуть виплачені додаткові бонуси, а за приєднання 25 нових членів із життьовим забезпеченням буде признаний кожному такому організаторові однотижневий безплатний побут на Союзівці". Підвишку винагород з 11.00 на $12.50 за кожну тисячу життьового забезпечення схвалено теж для постійних організаторів, які приєднують по 5, або по 10 членів місячно. Жінкам будуть признані спеціяльні нагороди за перше, друге і третє місце в сумі забезпечення приєднаних членів.

Округи дістануть по $2.00 за кожного члена у випадку виконання належної квоти на 100%, а по $1.00 за кожного члена, коли вони виконають квоти тільки на 75%. Округам признано теж почесні плякети за перші місця в числі членів, у відсотковому виконанні квоти, та за друге місце у відсотковому виконанні квоти.

Секретарсько - організаторський курс, центральний на „Союзівці" повинен би відбутися в днях від 20-го до 24-го червня 1977 року. В такому курсі мали б взяти участь в першу чергу нові секретарі Відділів та такі секретарі, які ще ніколи не відбули такого курсу. Незалежно від цього центрального курсу на „Союзівці" ми повинні влаштовувати одно-, або дводенні курси по можности по всіх Округах, які собі цього бажатимуть. Конференція голів Окружних Комітетів мала б відбутися в суботу, 28-го травня, безпосередньо після закінчення річного засідання Головного Уряду.

Цей внесок головного організатора Степана Гавриша доповнив головний редактор Антін Драган пропозицією, щоб крім грошових нагород признати в передконвенційній кампанії відзначення медалями з портретом Т. Шевченка на одній стороні та різьбою Української Будівлі з другої: бронзовими за придбання 25 членів, срібними за придбання 50 членів, та золотими за придбання 100 членів.

Після короткої дискусії затверджено одноголосно пропонований плян передконвенційної членської кампанії з її цілями та засобами.

7. РІЗНЕ

Головний секретар Володимир Сохан відчитав листа від СФУЖО з проханням про нагороди від УНСоюзу для кралі і князівен „Балю Преси" і на його пропозицію, що її піддержав головний організатор Степан Гавриш, вирішено однозгідно пожертвувати три книжки для кралі та двох князівен: Історії України проф. М. Грушевського, або перші томи Історії України проф. Н. Полонської.

Головний предсідник Йосип Лисогір відчитав листа від Конференції Іміґрації та Громадянства Америки з пропозицією, щоб УНСоюз став її співпрацюючим членом. На внесок головного секретаря Володимира Сохана, що його піддержав заступник головного предсідника д-р Іван Флис, рішено вплатити річну вкладку до цієї Конференції в сумі $100.00.

Головний касир Уляна Дячук зреферувала прохання проф. д-ра Бориса Глинського про допомогу видати його докторську дисертацію по-французькому про письменника Еміля Золю та впливи на нього Івана Франка. На її пропозицію, піддержану головним предсідником Йосипом Лисогором, вирішено уділити проф. д-рові Борисові Глинському допомогу з Фонду Бучинського.

Пропозицію Степана Гамаса заснувати спільну слов'янську середню школу і прохання про пожертву на цю школу в сумі $75,000 відмовлено після короткої дискусії про сумнівну корисність такої школи для української молоді.

Обговорено справу тимчасового секретаря 361-го Відділу УНСоюзу Івана Пригоди і задовження цього Відділу внаслідок вживання належних УНСоюзові вкладок на чинш за домівку та платні урядовців Відділу. Вирішено на внесок заступника головного предсідника д-ра Флиса, що його піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, звернутися листом до уряду цього Відділу, щоб він назначив діючим секретарем Відділу Івана Пригоду, і тоді виплачувати йому по 8½% секретарської винагороди від зібраних вкладок, а від Відділу зажадати остаточного звороту суми належних УНСоюзові вкладок, які були неправно вжиті на видатки Відділу.

Головний предсідник Йосип Лисогір повідомив членів Головного Екзекутивного Комітету, що він прийняв номінацію на члена Ради Директорів місцевого Ощадностевого Банку „Провіденс".

Головний редактор Антін Драган заповів, що він саме підготовляє посилену кампанію на сторінках „Свободи" для завершення збірки на Національний Фонд УККА сумою $150,000 у 1976-му році.

Головний предсідник Йосип Лисогір поінформував, що ведеться дальша підготовка до 29-ої Конвенції, яка почнеться 21-го травня 1978 року, та що головний радний Андрій Джула веде дальші переговори з готелем Гілтон у Пітсбургу, в якому має відбутися ця Конвенція.

Після вичерпання всіх справ головний предсідник Йосип Лисогір закрив засідання о годині 6.05 вечером на пропозицію головного касира Уляни Дячук, що її піддержав заступник головного предсідника д-р Іван Флис.

Володимир Сохан
головний секретар

На пошану жінки в Україні

Завівся гарний звичай у наших громадах, що пам'ять українських героїнь відзначають весною, коли світ прокидається до нового життя. Із життям оживає і пам'ять про минуле. Оце вже четвертий рік об'єднані жіночі організації міста Філядельфії влаштовують спільними силами свято на пошану жінок, іменами яких і давня наша історія і ще більше сучасна ряснїє, як ніяка інша. В програмах тих свят згадуємо імена полковниць та сотничих, що боронили свою землю перед татарами, згадуємо повстанок із Визвольних Змагань, дівчат у підпіллі, що боролися в рядах невидимих армій з окупантами, згадуємо зв'язкових, санітарок та вояків героїчної Повстанської Армії, що за свою боротьбу знаходили смерть з рук озвірілого гестапо чи банд НКВД, або довгі реченці заслань на дикій московській Півночі. До величезного реєстру тих борців за волю України приєдналися безчисленні найкращі поетки, мисткині, вчені та дружини українських інтелектуалістів, що стали в обороні мови, історії, культури поневоленої України.

На пошану відомих і невідомих українок, що були би прикрасою неоднієї культурної нації, що внесли би своєю кипучою діяльністю новий подих у застоялі догми здегенерованих культур західнього світу, якби не були насильно ізольовані регресивним московським світом. Ці живі душі в змертвлюючих „смірітєльних домах", сказали б справді нове, свіже слово на всіх форумах світу, якщоб їхній голос зміг пробитись до деяких холодних сердець сучасної жінки в вільному світі, яка до занудн пережовує застарілі теорії про нерівність жінки, зматеріялізованої до тла та безмірно розбещеної добробутом!

Завданням української жінки у вільному світі мусить бути популяризація ідей, які спалахнули в понурій темряві совєтської дійсности. Популяризація їхніх імен, їхньої жахливої долі, що може зустріти усіх жінок світу, коли він не стане до боротьби з останньою найжахливішою колонією — Москвою.

Хай скромний концерт на пошану героїнь, що його влаштовують жіночі організації Філядельфії буде зобов'язанням допомоги нашим сестрам у таборах смерти і початок якнайширшої інформації про нелюдські знущання над ними.

Цьогорічним Святом Героїнь проводить Православне Сестрицтво. Свято відбудеться 27-го березня о год. 3:30, у залі церкви св. Покрови. На свято запрощується наш патріотичний загал, не лише жіночий, бо жертва української жінки мусить бути загальнолюдською, що й слід донести до вільного ще світу.

М.Є.

Успішний концерт Марти Андріюк

Марта Андріюк

Марта Кульчицька Андріюк, кольоратурне сопрано відспівала в січні ц.р. три концерти: в Стемфорді, Дарієн і Норвок, Конн. Ввесь дохід із цих концертів співачка призначила на допомогу потребуючим дітям.

Марта Андріюк розпочала свої студії в Клівленді, де вона дістала чотирирічну стипендію у Клівлендському Музичному Інституті. В Клівленді здобула перше місце в „Моцартівському конкурсі".

Співачка часто виступала в радіо, телевізії, в оперетах, операх та багатьох концертах. До її репертуару належать: „Запорожець за Дунаєм", „Невольник", „Чорноморці" та інші, як також „Ля Травіята", „Лючія ді Ляммермур", „Ріголєтто", та „Норма".

Пані Андріюк належить до музичних організацій у Стемфорді та Вашінґтоні і є членом Стейт Опера і бере участь в Джуліярд Скул Опера Воркшоп в Ню Йорку.

Панство Андріюки довший час жили у Вашінгтоні, Д.К. З нагоди авансу мужа пані Андріюк на пост керуючого крайового директора кампанії „Дженерал Електрік Кредіт" — родина перенеслася до Дарієн, Конн. Родина Андріюків є членами 15-го Від. УНСоюзу. Для невеликої української громади в Стемфорді родина Андріюків це приємний і цінний набуток.

Добірна американська публіка на концертах пані Марти Андріюк та українські любителі музичного мистецтва зі Стемфорду та околиці, щиро вітали цей перший виступ нашої співачки на цьому терені. Сподіваємось, що в майбутньому таких виступів буде багато більше. **В.Л.**

В Лондоні помер мгр Роман Борковський

Лондон, Англія. — Дирекція Української Інформаційної Служби і Дирекція Української Видавничої Спілки в Лондоні інформують, що в середу, 2-го березня ц. р., помер на 74-му році життя сл. п. мгр Роман Борковський, народжений 14-го травня 1903 р. в Західній Україні. Похорони Покійного відбулися в п'ятницю, 11-го березня в Лондоні.

Покійний Роман, після закінчення середньої і вищої освіти, працював учителем в середніх школах в Чорткові і в Бережанах, втішаючись великою пошаною серед шкільної молоді. 16-літнім юнаком Роман зголосився добровольцем до українського війська і боровся чинно за українську державність. Після Визвольних Змагань працював на культурно-громадському відтинку та в підпільно-революційних організаціях. Після Другої світової війни перебував в Німеччині, був директором Торговельної Школи в Новому Ульмі і був активним членом в українському націоналістичному русі. Переїхавши до Великої Британії, Роман Борковський був одним з тих провідних діячів, які клали основи українського організованого життя у тій країні. Був співосновником журналу „Визвольний Шлях" та УВСпілки, на протязі багатьох років був членом ТП ОУН, членом Ради СУБ-у, співосновником ОбВУ, директором Школи Українознавства в Лондоні, Кооперативної Спілки „Нова Фортуна", адміністратором, а опісля редактором газети „Українська Думка", членом Кураторії Бібліотеки Т. Шевченка, членом Спілки Українських Журналістів та багатьох інших організацій. Осиротив дружину і дітей в Україні та дальшу родину на Батьківщині і на чужині.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ПРОФ. Д-РА В. ПЛЮЩА

Ню Йорк. — Головна Управа Українського Лікарського Товариства спільно з Управою Метрополітального Відділу УЛТПА та при співучасті Наукового Товариства ім. Шевченка і Вільної Академії Наук — влаштовує Святочні Сходини для вшанування сл. п. проф. д-ра Василя Плюща, видатного лікаря-науковця і заслуженого громадянина. Сходини відбудуться в суботу, 26-го березня ц. р., о год. 7-ій вечора в приміщенні Українського Інституту Америки — 2 Схід 79-та вулиця. Доповідатимуть: Д-р Роман Осінчук, д-р Ростислав Сочинський і д-р Теодозій Крупа.

У Чікаґо відзначено річницю ген. Т. Чупринки

Заходами організацій Українського Визвольного Фронту у Чікаґо в днях 5 і 6 березня ц.р. вшановано 27-му річницю героїчної смерти Головного Командира УПА, Голови Бюра Проводу ОУН на рідних землях та генерального секретаря УГВР ген. Т. Чупринку.

О год. 6-ій вечора молодше і старше юнацтво СУМА осередку ім. М. Павлушкова відбуло святковий Апель присвячений ген. Т.Чупринці. О год. 7-ій вечора в Соборі св. Володимира і Ольги о. митрат М.Бутринський, о. крил.П. Джулинський та о.д-р І. Тилявський відправили панахиду за спокій душі Великого Генерала. Глибоко-змістовне слово про генерала виголосив о. митрат М.Бутринський. Приявними на панахиді були організовані молодечі організації СУМА, Пласт та ветерани всіх формацій з своїми організаційними прапорами. О год. 7.30 вечора в Домі СУМА з відповідно удекорованою сценою відбулись жалібні ширші сходини громадянства, що їх відкрив голова Відділу ООЧСУ Дм. Багрій. Слово про ген. Т. Чупринку виголосив М. Яременко. Сходини закінчено піснею: „Не пора..." В неділю, 6-го березня відправлено панахиду в катедрі св. о. Миколая. Ось так, хоча скромно, громада в Чікаго відзначила великого сина нашої нації, того, що в найгрізніший час для України, організував, вишколив Армію Безсмертних і на протязі 7 довгих років очолював збройну боротьбу українського народу, спочатку проти німців, а потім проти найбрутальнішої останньої імперії в світі — Червоної Москви!

М.Я.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. (М. (М. Б-й) — Заходами Філядельфійського Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки, Філядельфійського Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки, Філядельфійського Осередку Наукового Т-ва ім. Шевченка і Пенсильвенійського Відділу Українського Лікарського Т-ва відбудеться тут Наукова Конференція, присвячена теперішньому станові в Україні на загальну тему: „Русифікація України та протизаходи". Конференція відбудеться в суботу, 14-го травня ц. р., в домі УСО „Тризуб" у Філядельфії. Доповідачами на тій конференції будуть проф. д-р Володимир Стойко, проф. д-р Тарас Гунчак і проф. д-р Іван Головінський.

КОМУНІКАТ-ПОДЯКА

Громадський Комітет 200-річчя ЗСА та 100-річчя українського поселення в Америці постав з ініціативи Відділу УККА 20-го листопада 1973 р. і на протязі 3-ох років аж до 6-го лютого 1977 р. провадив многогранну діяльність. Цей Комітет складався із 70 членів, тобто в Комітеті були заступлені біля 50 місцевих організацій.

Президію Громадського Комітету в складі 25-ох осіб очолювали д-р І. Скальчук, голова, д-р М. Ценко та проф. О. Генгало — містоголови, інж. Р. Кравців — секретар.

Працювали 10 комісій, а саме: образотворча — 10 членів, голова проф. П. Мегик, народного мистецтва — 8 членів, голова інж. С. Пушкар, фінансова — 16 членів, голова інж. М. Борецький, пресова — 4 члени, голова мгр О. Луцький, редакційна — 9 членів, голова д-р О. Лужницький, книжки — 5 членів, голова д-р Р. Кос, організаційна — 8 членів, голова В. Повзанюк, зв'язків — 6 членів, голова д-р В. Чума, комісія зустрічі з Пеленсом — 5 членів, голова мгр У. Мазуркевич, різдвяної виставки — 4 члени, голова проф. О. Генгало, та поодинокі референти: зовнішні зв'язки: д-р Ю. Луцишин, імпрезовий: д-р Я. Бернадин, скарбник мгр В. Колінко, книговедення — мгр В. Яців і 6 вільних членів Комітету.

Деякі члени працювали в 2-ох або і більше комісіях.

Громадський Комітет мав до диспозиції наступний фонд: прихід 56,332.84 дол., розхід 56,261.83 дол.; сальдо 31 грудня — 71.01 дол.

Фінансове книговедення приготоване для провірки Контрольною Комісією Відділу УККА, або міською, стейтовою чи федеральною контролями на день 6-го лютого 1977. Повний фінансовий звіт друкуємо нижче.

Імпрези: а) інтернаціональні імпрези; 7 виступів, в тому „Амерікен Вей" — 11-го травня 1975 — 1,800,-000 глядачів за „Аур Геритидж Дей" — 27-го червня 1975 — 500,000 глядачів; б) українські імпрези для чужинної і української публіки (Український Тиждень, проголошений посадником міста Ф. Л. Різзо та губернатором М. Дж. Шепом — 8 до 15-го серпня 1976 із 3-ма концертами).

3 концерти - виступи в рамках програм „Фолк Лайф Павільйону; 2 концерти з нагоди відкриття виставок:

Фестиваль „Гомін України" — 13-го серпня 1976. Разом: 16 концертів, виступів та фестивалів в 1975 - 1976; покази - демонстрації: ткання, вишивання, різьблення, кераміки та писання писанок 5 (в 5 різних місцях).

Виставки: 1) Виставка книжки — ван Пелт Бібліотека і Темпл Унів. — 10½ тижнів; 2) Виставки образотворчі: Музей Пенсильвенійського Унів. та „Салют ту ди стейте білдінг — 13; 3) Виставки народного мистецтва (В. місцях) — 32 тижні. Разом — 55½ тижнів.

Симпозій „Українці в ЗСА" був організований на спілку із НТШ - Відділом, Т-вом Українських Лікарів та Т-вом Українських Інженерів. Доповідачі були запрошені з Вашінгтону, Чікаґо, Ню Йорку. Крім Крім цього Ст. Джозеф коледж влаштував український симпозій із власної ініціятиви.

Різдвяна виставка — одна (Болч Інститут);

Відвідування наших імпрез. Підрахунки показують відвідувачів: на виставках — 42,000; на концертах — 5,500 і на фестивалі „Гомін України" — 15,500, — разом — 62,500. Наші виставки відвідали туристи 38-ох стейтів ЗСА та 26 держав світу: Америки, Европи, Азії, Африки та Австралії.

Американська преса дуже точно оголошувала наші імпрези у своїх щоденних, тижневих та місячних календарях. Етнічні імпрези, а в тому теж і українські, американська преса преса промовчувала, не визбувшись ще „клімату" перетопльованого казана. Тут і там нам вдалось проламати леди. „Ди Івнінг Бюллетин" помістив в листопаді 1975 знимки із наших виставок і статтейку, „Інквайрер" помістив в квітні1976 довгу статтю про писанки та кольорову знимку п. М. Мазур, знову ж „Ди Івнінг Бюлетин" помістив статтейку про українське ремесло і кольорову знимку М. Луціва у гуцульському строю, на першій сторінці, а 13-го серпня статтейку про фестиваль і знимку А. Добрянського. Статті про наші виставки появлялись у місцевих газетах, університетських газетках тощо.

Наші імпрези були реєстровані в університетських, музейних, та в календарях різних міських, етнічних чи подорожних установ, зокрема у мільйонових накладах календарі „Філядельфія 76, Інк.", міської ювілейної агенції, які були розподілювані до усіх туристичних кіосків, до усіх готелів, мотелів та подорожних бюр Філядельфії і Пенсильвенії. Наші імпрези були теж оголошувані в календарях крайових т. зв. компрегенсивні календарі та індекси активностей Ювілейної Адміністрації Американської Революції (Амерікен Революшен. Байсентенніял адміністрейшен у Вашінґтоні, що появлялися у мільйонових накладах.

Наш Комітет видав 162,-000 примірників інформативної літератури: брошурок, листівок, каталогів, програмок, афішів та поштових карток. В тому брошура „Українці у Філядельфії", стор. 10 — 20,000 прим., а публікація „Українці у Пенсильвенії" стор. 134 — 3,200 прим. В загальному надруковано 36 видів інформативної літератури за суму дол. понад 17,000.

Фільм „Українці в Америці та їхня боротьба за ідентичність" був видрукований телевізійною станцією: ВЦАУ - ТВ-10, ЦБС за її ініціятивою при контакті з Громадським Комітетом, з Комітетом Оборони Мороза та іншими. Безумовно, що на постання цього фільму причинився у великій мірі український фільмовий фахівець, затруднений цією станцією М. Куліш. Відгук на цей фільм у американському світі був дуже позитивний. Це був перший одногодинний фільм, висвітлений два рази у Філядельфії. Комітет відзначив нагородами признання за цей фільм; телевізійну станцію, віцепрезидента і генерального управителя та екзекутивного продуцента фільму, а продуцента відмітив подарунком.

Комітет видав публікацію „Українці в Пенсильвенії", стор. 134, наклад 3,200. Ціна за примірник в м'якій оправі — 4.00, а в твердій — 6.00 дол. Книжка находиться в продажу в-ва „Свобода", в-ва „Америка", крамниці „Космос". „Базар", „Ганусей", та Ліквідаційна Комісія Громадського Комітету. Рішено 300 до 700 примірників вислати безплатно до публічних, університетських та всіх інших бібліотек.

Голова та представники Громадського Комітету були запрошені та брали участь у прийняттях, влаштованих міською управою для шведського короля, норвезької королівської пари та на врочистостях 200-річчя ЗСА 4-го липня 1976, в яких брав участь президент Ґ. Форд, та на прийнятті, влаштованім для през. Форда.

Громадський Комітет був відзначений за свою активність дипломом „офіційного признання" від міської управи та ювілейної міської агенції „Філядельфія 76, Інк." — на многолюдному фестивалі 13-го серпня 1976, а окремо голова та містоголова Громадського Комітету одержали особисті дипломи „офіційного признання" та репліки „Дзвону Свободи" від посадника міста Ф. Л. Різзо та від агенції „Філядельфія 76 Інк." на прийнятті для етнічних представників 7-го жовтня 1976 року.

Успіх Громадського Комітету в організуванні та проведенні в життя імпрез, виставок, концертів, фестивалів та інтернаціональних виступів був завдяки належній піддержці української громади, завдяки жертвенній праці членів Громадського Комітету та завдяки добровільній праці понад 220 громадянок і громадян, що пожертвували понад 3,000 годин праці в дижурах, транспортах, продажу квитків, впорядкуваннях виставок тощо.

Громадський Комітет складає цією дорогою щиру подяку Блаженнішому Патріярхові Помісної Української Церкви Йосифові Сліпому за привітання і благословення з нагоди наших імпрез, ювілейній агенції „Філядельфія 76, Інк." і міському Департаментові розваг за дотації і приміщення на імпрези, посадникові міста Ф. Л. Різзо за вможливлення етнічних програм, українській громаді за жертвенність, участь в імпрезах, та зрозуміння наших цілей і довір'я, збираючи фонду за їхню жертвенну і невдячну працю в збірковій кампанії, усім головам комісій, референтам та усім членам Громадського Комітету за їхню віддану працю. Окремо дяка Товариствам: Гуцульському Т-ву „Черемош" за експонати, допомогу в дижурах, транспортах та виступах; Спілці Української Молоді СУМА за виступи, допомогу в транспортах і дижурах; Окружній Раді СУА за участь у ярмарках і дижурах, Відділам СУА: 10, 98 та 112-му за влаштування прийнять, участь в ярмарках дижурах, ОЖ ОЧСУ за участь в ярмарках і дижурах; Студентській Громаді і Осередкові ТУСМ за дижури і за допомогу у веденні програм; Окружному Комітетові УНС за домівку; і матеріяльну піддержку; Товариствам за значні пожертви: Т-во Українських Інженерів (Відділ) (525 дол.), „Свобода" В-во (500), Окружна Рада Союзу Українок (450), СУК „Провидіння" (250) (Відділ УККА (250), Українська Католицька Катедра Непорочного Зачаття (200), Кредитова кооператива „Самопоміч" (200), НТШ — Відділ (200), Українська Православна Катедра св. Володимира (150) та УСО „Тризуб" (150); Відділові УККА за матеріяльну і моральну піддержку; Крайовому Комітетові 200-річчя ЗСА та 100-річчя українського поселення в Америці і Централі УККА за матеріяльну і моральну піддержку. Подяка місцевим ансамблям за виступи: „Черемош", „Волошки", „Кобзар" та СУМА - ансамблеві. Подяка позамісцевим ансамблям: Українській Капелі Бандуристів та танцювальному ансамблеві Верховинці осередку СУМА з Ню Йорку. Українським радіопрограмам: „Український Голос", Програма ім. В. Блавацького, „Українська Година", „Голос Миряи" та Програма ім. Т. Шевченка, пресовим органам: „Америка", „Свобода", „Народна Воля" та „Українське Народне Слово" за поміщування наших дописів, а окремо „Свободі" — за 2 безплатні сторінки Громадського Комітету щире спасибі. Українському Інститутові Америки (Фундації ім. О. Грищенка), Музеєві в Стемфорді, Делавер - музеєві у Вільмінгтоні, маестрам: Я. Гніздовському та Г. Крукові та багатьом іншим мистцям — щира подяка за їхні твори. Усім, хто чимнебудь причинився до того, щоб наші імпрези і виставки у тому унікальному році 1976-му, тобто 200-річчя Американської Революції гідно і достойно репрезентували українську науку, культуру та мистецтво перед американським світом — наша вдяка.

Пленарне засідання в дні 6-го лютого зліквідувало Громадський Комітет, а для ліквідації незакінчених справ покликано Ліквідаційну Комісію в складі: д-р Іван Скальчук — голова д-р М. Ценко — містоголова, інж. Л. Кравців — секретар, мгр В. Яців — скарбник, В. Повзанюк — організатор, В. Колінко, інж. С. Пушкар, д-р Н. Пазуняк, О. Генгало — члени.

За Громадський комітет д-р І. Скальчук, голова, д-р М. Ценко, містоголова, проф. О. Генгало, містоголова, І. Скочиляс, містоголова, інж. Р. Кравців, секретар та голови Комісій: образотворча — проф. П. Мегик, народного мистецтва — інж. С. Пушкар, фінансова — М. Борецький, пресова — мгр. О. Луцький, д-р О. Луцький, книжки, д-р Р. Кос, організаційна, В. Повзанюк, зв'язків — д-р В. Чума, зістрічі із Пеленсом. У. Мазуркевич, різдвяна виставка, О. Генгало.

ЗВІДОМЛЕННЯ
(Кінцеве)

Фінасової Комісії Громадського Комітету 200- і 100-річчя у Філядельфії

Стан каси на день 31 грудня 1976 р.

Приходи:

Дотація Філядельфія 76, Інк." — 30,000.00 дол.; Пожертви громади — 13,448.-80 дол.; Дохід з імпрез — 9,054.87 дол.; Вплата Філя. Департаменту Розваг — 3,000.00 дол.; Інше — 826.-17 дол. Приходи разом — 56,332.34 дол.

Розходи:

Мистецькі виставки — 15,385.05 дол.; Публікації — 14,673.13 дол.; Фестиваль „Гомін України" — 13,319.37 дол.; Виставка книжок — 2,116.30 дол.; Адміністративні видатки — 1,871.12 дол.; Симпозіюм „Українці в ЗСА" — 1,733.-01 дол.; Український тиждень „Фолк Лайф" — 1,645.00 дол.; Забезпечення — 1,425.00 дол.; Видатки на оголошення — 1,078.00 дол.; Участь у „Фолк Фер" — 1,029.91 дол.; Кулно мистецьких виробів — 750.00 дол.; Фестиваль „Авер Геритидж" — 554.44 дол.; День „Авер Геритидж" — 300.00 дол.; Інше — 381.00 дол. Разом розходи — 56,-261.83 дол.

Примітка: Сальдо у висоті 71.01 дол. буде використане для висилки книжки „Українці в Пенилвенії" до публічних і університетських бібліотек.

За Фінансову Комісію: інж. М. Борецький, голова, інж. М. Білас, секретар, мгр В. Яців, книговод, мгр В. Колінко, касир

ПРОТОКОЛ

Контрольної Комісії Відділу Українського Конгресового Комітету у Філядельфії, що відбула перевірку Українського Громадського Комітету для відзначення 200-ліття ЗСА і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА, дня 3-го березня, 1977, в приявності голови Фінансової комісії — інж. М. Борецького, скарбника — мгра В. Колінка та фін. реф. мгра В. Яцева і голови Громадського Комітету д-ра Івана Скальчука. Склад Контрольної Комісії: Михайло Кічула, Мирон Ганушевський, Юліян Татунчак і Микола Бачара.

Провірено ділянку секретарства, обширне діловодство голови Комітету, та фінансове книговедення і стверджено, що всі вписи у касовий книзі відповідають всім прилогам та фінансовому звітові з днем замкнення 31-го грудня 1977, що були представлені до Ювілейної Міської Агенції, Філядельфія 76, Інк. та фінансовим звітом, що друкується разом з комунікатом - подякою Громадського Комітету, прийнятим на Пленарному Ліквідаційному Засіданні 6-го лютого 1977.

Беручи до уваги не тільки дуже дбайливе ведення діловодства, але і солідну, добре пляновану працю для прослави доброго українського імені в ЗСА і цілому світі, Контрольна Комісія ставить внески на уділення абсолюторії голові Громадського Комітету д-рові Іванові Скальчукові, Комісіям і референтам та членам з признанням і подякою.

За Контрольну Комісію:
Михайло Кічула
Мирон Ганушевський
Юліян Татунчак
Микола Бачара

Знаменна родинна подія союзовців

Панство Катруся і Антон Пастерники зі своїми дітьми.

Знаменною подією для Катрусі і Антона Пастерників був день 29-го січня 1977р., коли то їхні діти куми і приятелі влаштували їм величаве прийняття з нагоди Срібного Ювілею їх вінчання. Донька Марійка і син Богдан та Ювілейний Комітет на чолі з п-вом Щербанюками, вклали максимум зусиль, щоб усе вийшло якнайкраще. Родина і всі приятелі п-ва Пастерників зібрались у великій парафіяльній залі Успення Божої Матері в Розмонт у Монтреалі, щоб спільно відзначити їхній Ювілей.

Ювілятів вітали донька Марійка, син Богдан та прибрані батьки п-ні Сенкусь і п.Бучковський. Під звуки оркестри і оплески приявних запроваджено Ювілятів перед головний стіл, де о.декан І.Гаврилюк і о.В.Бринявський відправили молебень у їх наміренні. За головним столом засіли Ювіляти,їхні діти, прибрані батьки, дружки, дружби, отці та господар п. Гельнер.

Гостину відкрив, вітаючи Ювілятів та гостей п. Гельнер, який переводив програмою цього свята. П-во Пастерники є примірною родиною та активними членами т-ва„Просвіта" ОСУМ у Монтреалі,і тому зібралось таке поважне число гостей для відзначення їхнього 25-літнього Ювілею. Це, неначе подяка за їхню працю для української громади.

Першого до слова господар попросив о.декана І. Гаврилюка, який говорив про Ювілятів як примірних громадян і добрих батьків-виховників, склавши привіт від парафії Успіння Божої Матері. В імені дітей промовляв син Богдан, дякуючи батькам за працю, яку вони вклали для їхнього виховання. Зокрема він дякував за виховання їх в українському дусі, за вщеплення в них любови до українського народу. Від похресників склали привіти Олесь Гельнер, Наталія Швенар, Андрій Люстий, Марійка Федчишин з Торонта і з врученням подарунків. Відтак слідували привіти від організацій. Від Т-ва „Просвіта" привіт і вручення грамоти склав довголітній голова „Просвіти" п.Бурий, від Жіночої організації ім. Л.Українки склала привіт з подарунком також довголітня голова п-ні Сенкусь, від ОСУМ привітав п. Свобода, від Жіночої Ланки при ОСУМ привіт і подарунок склала п-ні Ходан, до слова ще покликано п-ні Щербанюк, головну господиню і довголітню приятельку пані Пастерник, котра щиро дякувала усім паням за допомогу в кухні. На закінчення дякували Ювіляти Катруся і Антон Пастерники — своїм дітям, господарям, і всім, що в такій чи іншій мірі причинилися до влаштування їм цієї приємної несподіванки та всім гостям за приявність.

Відтак відбулася ювілейна гостина, яку дуже гарно приготовили пані господині і забава з танцями під час якої всі гості весело і дружньо забавлялися, аж до пізньої ночі.

Гості не забули і про добрі народні цілі. На заклик пана Безпалюка переведено збірку, яка принесла суму 406 дол., з чого 185 дол. призначено на Т-во „Просвіта" і 186 дол. на сплату боргу „Дому Молоді" і 35 дол. на щоденник „Свобода", якої Ювіляти вже довгі роки передплачують і є членами 448-го Від. УНСоюзу.

К.Г.

Новий Відділ ОЖ ОЧСУ в Маямі

У соняшній Маямі, 1-го грудня м.р. скликано Основуючі Загальні Збори українського жіноцтва в Лайонс Клюбі, які рішили зорганізуватися та вступити в ряди Об'єднання Жінок ОЧСУ. Голова Основуючих Загальних Зборів Н. Мудрейко відкрила Збори, пояснюючи у своєму слові значення та цілі організації ОЖ, після чого приявні приступили до реєстрації. Подано склад Управи, до якої увійшли: Н.Мудрейко — голова, Л.Балабан — заст. голови, С.Кучкуда — секретарка, Л.Кобрин — скарбничка, О.Лисевич, О. Болюх, О.Струк — Контрольна комісія, К.Бащин, О.Сахаревич — господарська референтка.

Приявні з ентузіязмом привітали нову Управу, а новообрана голова подякувала за довір'я та вибір, закликаючи членок до солідарности та дружньої співпраці, щоб сповнити ідею українських народних працівників, які привезли зі собою з рідної Батьківщини на нову землю посвячення ідейний запал, допомогти українському народові.

Дня 19-го лютого відбувся інсталяційний бенкет в приявності численних тутешніх громадян та туристів. Голова Відділу Н.Мудрейко відкрила мистецьку частину програми, представила гостю Уляну Целевич, яка виголосила святочну доповідь. Після цього, членка ОЖ п-і О.Болюх відспівала пісню „Цвітка дрібная" — сл.М.Шашкевича, а п—і Н.Мудрейко рецитувала поему „Лист з України" — незнаного автора. Голова ООЧСУ - Р.Балабан склав гратуляції новоосновaному Відділові ОЖ ОЧСУ, бажаючи успіхів на майбутнє. Мгр Уляна Целевич декорувала основниць Відділу ОЖ відзнаками. При звуках континентальної оркестри М. Івашка публіка забавлялася до пізньої ночі.

Н.М.

Калиникові Лисюкові минуло 90 років

Калиник Лисюк народився 18-го серпня 1896 року в околиці Києва. Під час Першої світової війни він брав участь у Визвольних змаганнях. До Америки він прибув приблизно в 1925, 1926 році зі своєю жінкою Зіною і двома синами.

При першій нагоді він вступив до моєї книгарні і запросив мене до своєї хати. Там зразу я пізнав, що він людина діла, бо напротязі чотирьох годин, коли я в нього перебував, він ні хвилини не сидів бездільно, все щось робив — складав поштові значки, папери, переглядав листи, і, безустанно зі мною розмовляючи, не сходив із теми. В кожному його русі була енергія і непосидючість. Я також побачив, що від нього я можу багато навчитись, тому постановив частіше з ним зустрічатись.

Завжди, напротязі 25 років, коли К. Лисюк мешкав в Ню Йорку, я з ним ділився усіма найважливішими справами. І тоді, коли до мене приїхав Г. Івах від рамени Українсько - Культурного Осередку з Вінніпегу, я поїхав з ним до бюра до К. Лисюка і в нього він дістав тисячу долярів на цю інституцію. Окрім Василя Пуйди, який вже не живе, досі в Ню Йорку ще не було таких меценатів.

Калиник Лисюк, за час свого перебування у Ню Йорку мав свій бізнес із поштовими значками на Бродвею при 42-ій вул. Вечорами приїздив на український Давн Тавн, і, в більшості перебуваючи поміж українцями, роздавав свої гроші на народні цілі. Він пожертвував на музей в Чехо - Словаччині, на „Нову Україну" в Ню Джерзі, фільмував Карпатську Україну (там втратив свого сина, що згинув від ворожої кулі). Окрім зацікавлення поштовими значками, він займався різними бізнесами. Відтак він все те попродав і опинився в Орляндо в Каліфорнії. Там він далі — активний. Пожертвував на музей у Детройті, видає і фундує кошти брошур, а теж дає пожерти на різні побічні видавництва, як: „Наш Голос", „Екран" тощо. Тільки чомусь не бачу його пожерти на УККА або ГУРІ. Видно, він далі тримається своїх давніх постанов. До Києва, столиці України, можна йти різними дорогами, важливо, аби там зайти.

Калиник Лисюк народжений в Україні, але він ані не східняк, ані не західняк, він українець. Можна з ним погоджуватись або ні, але його пізнавши, треба його оцінити за добрі діла. Він уже старший і дай йому Боже ще многих літ! Я написав про нього, бо хочу, щоб він прочитав мою скромну оцінку нашого знайомства — доки ми ще обидва живемо. Калиникові Лисюкові — Многая літа.

М. Сурмач

З наукових конференцій УВАН у ЗСА

У неділю, 5-го грудня м. р. відбулось наукове засідання Історичної секції Академії, на якому виступив о. д-р Семен Гаюк з доповіддю „Св. Феодосій Углицький, Архиєпископ Чернігівський та його доба".

Засідання відкрив науковий секретар д-р Василь Омельченко і після короткого вступного слова попросив о. д-ра Семена Гаюка до доповіді. Доповідач зазначив, що його доповідь присвячена одному з великих подвижників Української Православної Церкви св. Феодосієві Углицькому, Архиєпископові Чернігівському. Життя й діяльність цього Святого проходили в одну з найбільш бурхливих епох історичного буття українського народу. Визвольні війни під проводом славного гетьмана Богдана Хмельницького, боротьби інших гетьманів з Польщею та Москвою, що мали на меті повну суверенність України, проходили перед очима св. Феодосія Углицького, який важко переживав недолю українського народу. Як чернець, він з найбільшою посвятою працював у доручених йому манастирях на Україні: Крупницькому, Корсунському, Києво - Видубицькому і Єлецькому в Чернігові та над розбудовою у цих манастирських шкіл, притулків для бідних і немічних, а як вихованець Києво - Братської Колегії та слухач закордонних шкіл, він був дуже допоміжним своїм ієрархам, особливо архиєпископові Лазареві Барановичові, що кілька років був місцеблюстителя Київського митрополичого престолу. Українська Православна Церква в той час була в постійній конфронтації з Московською Церквою в наслідок багатьох обрядових та навіть догматичних розходжень. Ця конфронтація посилювалась тим, що Московська Церква, від Переяславської угоди в 1654 році, вживала напопегливих заходів до повного підпорядкування Москві Української Церкви. Уклад сил, звичайно, був нерівний, бо за московською церквою стояла груба сила московських воєвод, які вже тоді тримали свої військові залоги не тільки у Києві, але й по інших більших містах Лівобережної України.

Відданість св. Феодосія Православній Церкві, його глибокий патріотизм здобувають святому велику пошану і щиру приязнь найславніших гетьманів Дорошенка і Мазепи. Поступування його було рівне, розважливе та передбачливе і у відношеннях до москвичів, які зручно використовували внутрішні розбіжності, поволі накидаючи свою владу Україні. Зрештою, поступування св. Феодосія не могло й бути іншим, бо Чернігівська епархія, в якій св. Феодосій трудився ще з 1667 року, знаходилася у юрисдикції московського патріярха.

На Соборі Чернігівської єпархії, на внесок арх. Л. Барановича, підтриманий самим гетьманом Іваном Мазепою, св. Феодосія обрали на Чернігівську архиєпископську катедру в 1692 році.

Ще за життя св. Феодосія, Чернігівська паства бачила в ньому архипастиря доброго і справедливого, справжнього слугу Божого та невсипущого молителя за всіх перед Господом.

Після блаженного упокоєння св. Феодосія 5-го лютого 1696 року, Господь прославив його нетлінням і чудотвореннями при його гробі. Вірні постійно домагалися його прославлення, тобто канонізації Православною Церквою, але, як твердить митрополит Іларіон Огієнко, „царський уряд не давав на це згоди".

Щойно через 200 років після його блаженного упокоєння у 1896 році відбулося всенародне церковне прославлення, що для віруючих всієї України було великим духовним святом. В наші лиховісні часи, під комуно - большевицьким пануванням, мощі Святого відкрито для „наукового дослідження" та потаємно вивезено з Чернігова в невідоме місце. Любов до святого Феодосія, як ревного заступника перед Богом, живе в серцях українського народу і житиме вічно.

З великим зацікавленням й увагою прийнято доповідь о. д-ра Семена Гаюка. Відбулось багато запитань, виступів, у яких взяли участь о. Іван Ткачук, Д. Тромса, А. Гудзовський, о. д-р Мелетій Войнар та інші.

І. З.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ МИКОЛИ ГОРБАЧА

Ню Йорк. — В неділю, 27-го березня ц. р., о год. 1-ій по полудні тут в Ґалерії Об'єднання Мистців Українців в Америці при 136 2-га евеню (Будинок УВ-Фронту) відбудеться відкриття виставки образів Миколи Горбача. Виставку, яка триватиме до 3-го квітня, можна буде оглядати у п'ятниці від год. 6-8, в суботи від 1-8 вечором.

ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В неділю, 27 березня ц. р., о год. 2-ій по полудні в залі катедри св. Володимира — 160 Захід 82-га вулиця відбудеться заходами катедрального сестрицтва Літературно-Мистецький Вечір, на якому виступлять: Діма, Микола Щербак, Ляриса Кукрицька-Лисняк, Володимир Лисняк і Калина Чічка-Андрієнко.

ВИСТАВКА КАРТИН ТАРАСА ШУМИЛОВИЧА

Ню Йорк. — Від 3-го до 17-го квітня тут в галерії Українського Спортового Клюбу 8 122 2-га евеню. відбуватиметься виставка картин мистця Тараса Шумиловича, яку спонзорує Об'єднання Мистців Українців в Америці. Відкриття виставки відбудеться в неділю, 3-го квітня, о год. 1-ій по полудні. Т. Шумилович є членом ОМУА, Американського Об'єднання Мистців (малярів, поетів і музикантів) САAA і Американської Професійної Ліги Мистців-Малярів.

ГАРВАРДСЬКИЙ ВЕЧІР В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Заходами українських студентів Гарварду тут відбудеться в неділю, 3-го квітня ц. р., о год. 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при 2-ій евеню Інформаційний панель про розвиток українських студій в Гарвардському університеті в перших 8-ох роках (1968-1976). Доповідатимуть: Патриша Герлеґі (ірляндського роду), Уляна Пасічник, Едвард Касинець і Андріян Сливоцький. Після панелю — запити і дискусія.

ДОПОВІДЬ ПРО УПА В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Заходами 11-го Відділу ООЧСУ тут в суботу, 2-го квітня ц. р., о год. 7-ій вечором в Домі СУМА при 301 Палісейд евеню відбудеться доповідь проф. Лева Шанковського на тему: ,,УПА в оцінці своїх і чужих''. Після доповіді — запити і дискусія.

Згадуючи Володимира Міяковського

22-го березня цього року минає п'ять років з дня смерти Володимира Варламовича Міяковського, багатостороннього вченого — дослідника українського політично - громадського життя XIX століття, літературознавця, який, зокрема, лишив вагомий слід в галузі вивчення Шевченка, ініціятора створення на еміґрації Української Вільної Академії Наук (Авґсбурґ, 1945) та одночасно засновника та керівника бібліотеки та Музею-Архіву ім. Дмитра Антоновича при УВАН.

Життьовий шлях В. Міяковського до певної міри йшов паралельно з розвитком цілої української нації. Ренесанс українського культурного життя за 20 років — в той час В. Міяковський — директор історичного архіву в Києві та науковий співробітник Української Академії Наук (ВУАН); за 30-ох років — розгром української інтеліґенції — В. Міяковського заарештовано та заслано на 5 років; після повороту з заслання, праця не за фахом; 40-ві роки — війна, німецька окупація, а далі еміґрація — розлука з Рідною Землею та далека мандрівка через Галичину, Чехо - Словаччину, Німеччину до Америки. На протязі всього життьового шляху, не зважаючи на несприятливі умови В. Міяковський використовував час і сили для наполегливої, самовідданої праці — наукової та громадської, маючи на увазі лише громадське добро та збагачення українського культурного життя.

Мешканці Ню Йорку та околиць мали змогу, буваючи на конференціях УВАН, слухати його цікавих, завжди солідно підготованих та гарно поданих доповідей. А вже зовсім мусів очаровувати Міяковський тих, хто знав його в щоденному житті. Важко собі уявити милішу, скромнішу, віддaнішу своїй праці та обов'язкам людину, яка могла бути також рішучою, де важилися питання етичної та моральної вартости.

Перших 25 років діяльности УВАН не можна собі уявити без завжди приявного Володимира Міяковського, готового дати пораду, підшукати потрібний матеріял, відповісти на запити. Завдяки його невтомній праці Музей розрісся в одну з найбільших скарбниць української культури у вільному світі. В повному значенню цього слова він жив життям цієї наукової установи та її архівом-музеєм, радів їх радощами, болів їх болями. З 1962 року Музей - Архів та бібліотека розташувалися на 2-ох поверхах власного будинку УВАН, знайденого для придбання тим же В. Міяковським та надбаним, завдяки зрозумінню та жертвенности нашого громадянства.

Неповний список наукових праць В. Міяковського нараховує понад 100 позицій, при чому велика їх частина побудована на першоджерельних архівних матеріялах, які він знаходив в архівах Петербурґу, Києва, Харкова. На цьому місці згадаємо лише десять річників Шевченка, які В. Міяковський заініціював у 1952 році і видавав протягом наступних 10 років, заторкуючи в них найрізніші аспекти творчости поета та при співпраці з іншими ученими дав огляд шевченкознавства у вільному світі.

Щоб гідно вшанувати його діла та познайомити громадськість з недрукованими або мало відомими працями В. Міяковського, УВАН підготовляє Науковий Збірник, присвячений його пам'яті. Крім того на могилі Покійного в Баунд Бруку треба поставити пам'ятник. Обидві цілі вимагають немалого вкладу грошей. Покищо до спеціяльного фонду В. Міяковського, створеного при УВАН, надійшло 850 долярів. Бажаючих підтримати цей фонд просять свою пожертву надсилати на адресу УВАН з зазначенням цілі:

Ukrainian Academy of Arts and Sciences
206 West 100 Street
New York, N.Y. 10025

Н. Н.

Проф. д-р Петро Стерчо...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

му увагу заслуговує це, що при Відділі діє Стипендійна Кураторія студій українознавства при Пеннсильвенійському Університеті. Завдяки пожертвам ЗУАДК-у, ,,Провидіння'' УН-Союзу, Т-ва Інженерів та ,,Самопомочі'', Відділ рікрічно вплачує 2,500 дол. субвенції на ці курси, що вже існують 18 років. Досі Університет видав з тих курсів 6 докторських дипломів і 2 маґістерські.

До цієї внутрішньо-громадської праці належить зарахувати, що вже 11-ий рік під ряд Відділ здобуває перше місце з збірці УН-Фонду в крайовому відношенні, в цьому році сумою 12,070.50 дол.

2. Зовнішньо - політичні контакти з урядовими чинниками. Управа Відділу провела обширну кореспонденцію зі сенаторами й конґресменами в справі оборони прав переслідуваних в Україні. Зорганізовано участь громадян у маніфестації у Вашінґтоні. В днях 22 січня кожного року в міському й стейтовому Урядах відбуваються проголошення ,,Українського Дня'' при участі багатьох делеґатів, а побіч американських прапорів на урядових будинках повівають синьожовті. В цьому році у роковини 22 Січня, крім Академії, були відправлені Божественні Літургії. В католицькому соборі Божественну Літургію служив Владика Лостен, співав збірний хор Філядельфійського Деканату, а в православному Соборі Божественну Літургію служив о. митрат Степан Біляк. Вірні вщерть заповнили собори з многими прапорами місцевих товариств.

3. Величаво відзначено 200-ліття Незалежности Америки, Громадський Комітет, що був при Відділі та який очолював д-р Іван Скальчук, влаштував ряд імпрез, вистави образотворчого й народного мистецтва, що тривали тижнями, а їх оглядали сотні тисяч туристів з різних країн. Відповідно видана література, летючки, памфлети і книжка інформували про нашу культуру, народ і його прагнення. Понад 15 тисяч глядачів взяло участь у фестивалю ,,Української пісні і танку'', що відбувся в амфітеатрі під вільним небом. Протягом літа 1976 на репрезентативній вулиці міста постійно повівав синьожовтий прапор між державними прапорами цілого світу.

4. Моральну й матеріяльну допомогу переслідуваним в Україні проводив у звітовому році Комітет оборони Мороза, що діє при Від. УККА. Комітет цей влаштував ряд імпрез, зустрічей, маніфестацій і демонстрацій, зібрав потрібні фонди для своєї діяльности та перевів інтерв'ю у пресі, телевізії, у бюрах сенаторів і конґресменів у Вашінґтоні. Замітне, що цю велику й корисну працю переводять молоді пані, що тут вже покінчили вищі студії, очевидно, що їм віддано допомагають їхні чоловіки.

Дуже живу участь брали громадяни Філядельфії у XII Конгресі УККА. Голова Відділу проф. Стерчо очолював Підготовчу Комісію, а в часі Конґресу був головою Президії. Крім того, 55 делеґатів з Філядельфії було на Конґресі, багато з них увійшло до керівних Органів УККА, а 5 одержали найвище відзначення, яке надає Централя, Шевченківську Грамоту Волі.

На внесок Контрольної Комісії Загальні Збори ухвалили уступаючим органам Відділу абсолюторію з подякою за працю.

Одноголосно обрано керівні органи Відділу. Управу Відділу в складі 37 осіб очолив проф. д-р Петро Стерчо. Контрольну Комісію очолив д-р Іван Скальчук — 7 осіб. Громадський Суд — голова проф. д-р Богдан Гнатюк — 6 осіб. Комісія УНФонду: мгр Іван Скочиляс — голова, Петро Тарнавський — заступник та 36 осіб — членів.

Гарний привіт від Централі й побажання успіхів у праці виголосив інж. Євген Івашків. Зібрані щиро вітали представника Централі й заявили, що як і досі вестимуть конструктивну працю в системі УККА для добра української справи.

Відспіванням українського національного гимну закінчено ці Загальні Збори Відділу УККА у Філядельфії.

,,У містечку Богуславку''

Український музичний світ поповнився ще однією чудовою платівкою хору ,,Дніпро'' з Міннесоти. Хто тільки чув його попередні платівки був ними захоплений. Третя платівка ,,У містечку Богуславку'' перевищила попередні. По, перше, обгортка у виконанні артиста - маляра Михаила Михалевича ,,хапає'', як то кажуть за очі — приваблює і зацікавлює, а вже, коли почнете слухати пісень з платівки, то важко від них відійти.

Перша сторона має п'ять пісень ,,У містечку Богуславку'' М. Лисенка: ,,Доле моя дале'' — Кос Анатольського; ,,Тиха вода'' — закарпатська народна пісня; ,,Вогник''; ,,Дзвенить у зорях небо чисте'' — О. Білаша; ,,Україно, любов моя'' — І. Шамо. Друга сторона має шість пісень, перелічувати їх не буду, будь ласка, купіть та послухайте. Яка опрацьованість! Ясно виспівуються кожні форшляґи, чудова акцентація, дотримується цілість музичної фрази, вимова слів без різнокрайових діялектів, що відчувається в багатьох хорах, вимова слів читка й ясна, а яке пініссімо, чи всі хори вміють його зробити? Зіспіваність — чуєш партії, як один голос. Виконання захоплює слухача не лише технікою співу, а чуйністю — душею. Досить багато сольових точок таких знаних солістів, як: Михайло Даниленко, Славомир Луців, Кіра Цареградська і гість Лідія Міікс. В додаток до цього вони мають гарного акомпаньятора Петра Цариградського. Його акомпаньямент — це спів інструмента разом з хором або солістом, — відчувається подих кожної ноти, тому то й звучність пісні інша. Безумовно видна в цьому рука диригента Миколи Бриня, який вкладає душу в кожне виконання. Хочу звернути увагу на солістку-гостя Лідію Міікс — естонку з походження. Не кажу вже про її чудовий меццо-сопрано, але чи хтось слухаючи її і не знаючи, що вона чужинка, пізнає її, як чужинку в дуеті ,,Дзвенить у зорях нибо чисте'' слухаючи її, хочеться побажати декому з наших українців навчитися вимовляти українські слова, а то за 26 років еміґрації розгубили й те, що знали.

Душею хору ,,Дніпро'', якщо звернете увагу на зворотну сторону обкладинки, є п-і Кіра Цареградська. Не кожний хор має таке щастя в себе. Подивіться! Всі аранжеровки та гармонізації на хор пані Кіри; за це, звичайно платиться великі гроші, а вона це робить із-за любови до музики - співу. Бог дав цій жінці все. І цей чудовий сопрано — Міннесотський соловейко є — доброю піяністкою, уміє аранжувати та гармонізувати й компонувати свої речі, є доброю господинею, вишивальницею, кравчинею, незамінимою мамою і навіть шофером ,,на посилках''. Дивуєшся часом, коли ця жінка встигає це все зробити. Завжди привітна - усміхнена.

Дякуємо хорові ,,Дніпро'' на чолі з диригентом Миколою Бринем за чудову платівку, чекаємо на четверту.

Н. Кібець

ПРО ТРАГЕДІЮ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

хитання, все ж таки дуже багато реального добра і послуг зробив рідному краю''.

(С.Єфремов: ,,Історія Українського Письменства. Ст. 292).

Можливо, що й до Івана Дзюби підійдуть пророчі слова академіка Єфремова: ,,Туман зненависти розійдеться і напевне без прокльонів ім'я Куліша згадає суд історії серед тих, хто відродженню рідного краю послужив словом і ділом''.

Про українських поліцаїв-катів можна зробити таке зауваження: Леонід Плющ не подав ні місця, ні прізвищ, ні подій, які б підпирали його тяжкі обвинувачення. Твердження, не основані на фактах, у вільному світі давно перестали приймати до уваги, хоч це і складає погане і невірне враження про всю українську націю (цікаво, звідки Плющ про це знає, адже він замолодий і цього сам пережити не міг).

Після ,,історичної довідки'', Леонід Плющ перейшов до критики самого Дзюби. Тут він виявляє, що ходив до Дзюби і радив йому написати статтю проти українських фашистів ,,щоб не для КҐБ, а для народу провести чітку лінію між шовінізмом та українськими демократами''. Дзюба такої статті не написав, одна з причин, за словами Плюща, та, що він не хотів поглиблювати прірву між ,,східняками'' і ,,західняками''. Ця думка, пише Плющ, є зниженням принциповости Дзюби, відсутність політичного мислення.

Інформуючи французів про ці розмови, Плющ не пояснює, хто є ,,українські фашисти'', де вони і скільки їх?,чи це окремі особи, партії, чи частина народу. Крім того, він не пояснює, що він, власне, розуміє під терміном ,,український фашист''.

Автор ,,Трагедії Івана Дзюби'' також не пояснив, хто такі ,,українські демократи'', де вони є і в якій кількості? Яка діяльність характерна для цих двох груп, так щоб можна було на них причепити цей ярлик?

Нарешті, чому Дзюба думав, що якщо він про це напише, то поглибить прірву між ,,східняками'' і ,,західняками?'' Чи це не значить, що поділ на ,,фашистів'' і ,,демократів'' є територіяльним явищем?

Далі Плющ повідомляє французів, що він вважав, що культ Дзюби шкодить розвиткові політичної думки і що він завжди зневажав ,,дзюбізм'', як і всякий ,,ізм''.

В цій заяві, так як і в багатьох інших, також бракує логіки. По-перше, якщо він був проти ,,культу Дзюби'', чому він бігав до Дзюби і намовляв його писати, чому сам не писав і не виявляв ,,фашистів'' і ,,демократів''?.

Подруге, якщо він зневажав всякий ,,ізм'', як це сталося, що він сам зробив фетиш і з одного з ,,ізмів'', тобто, марксизму?

Ми на Заході звикли толерувати і поважати ідеології, яких самі не сприймаємо і не віримо. Більшість з них не є марксистами, але ми всі стані зрозуміти тих, що є. Одначе, нам ніяк не зрозуміти того, що Плющ твердить, що тільки глибокі марксисти та неемоційні патріоти можуть себе гідно тримати, щоб протиставити себе жаху, облуди і що одна з причин зради Дзюби є його поверховість марксизму та патріотизму.

Отже, для Плюща марксизм є не тільки ідеологія, але й патріотизм, персональна порядність, людська гідність, твердість, тобто, закон життя, від якого відійти значить стати негідником, запроданцем.

Правда, Плющ трохи змилувався і допустив, що ,,деякі емоційні патріоти та поверхові марксисти тримали себе гідно'', а також, що ідеї можуть бути навіть хибними, аби твердої основи.

Ще одна заувага, яку варто зробити до цих публікацій.

В ,,Трагедії Івана Дзюби'' Плющ оповідає французам про українців-яничар, поліцаїв, фашистів, зрадників. Одначе він також згадує про народ і про любов до нього.

Хто ж цей народ, який дає всіх цих перевертнів і який сам потім від них страждає?

На це можна дістати відповідь у тому ж числі ,,Сучасности'', у його ,,Відкритому листі до Івана Дзюби''.

На питання, яке сам Плющ поставив, тобто, ,,Чому КҐБ і партійні діячі СССР поширюють чутки, що Солженіцин, Григоренко, Сахаров і Плющ - євреї, Плющ відповідає: ,,Це гра на антисемітизмі обивателя''.

Тут уже неясності нема. Якщо ми не знали звідки і хто ,,фашисти'' і ,,демократи'', то тут ми знаємо, що обиватель це громадянин, який мало цікавиться політикою, ні в чому активної участи не приймає, знає тільки свою працю та дбає про добробут своєї родини, тобто, обиватель — це основна маса українського народу. Як же він, Плющ, може бути патріотом цього народу і любити його, якщо він думає, що його народ антисеміт?

Більше того, це не є правдою. Ці обивателі-антисеміти під час нацистської окупації не тільки не показали себе антисемітами(а всі сприятливі умови для цього були), але, навпаки, співчували жидам і, наражаючись самі на небезпеку, рятували їх від нацистів. Це підтверджує ,,Універсальна Жидівська Енциклопедія'', яку зредаґував Ісаак Ляндман. Та й сам Плющ пише, що селян не можна було нацькувати проти лікаря Штерна.

Велика шкода, що Леонід Плющ, маючи нагоду проінформувати французького читача про український народ і його історію, яка, можливо, є чудом історії людства, поінформував їх про зрадників, перевертнів, поплентачів. Адже наш народ сотнями років в нерівній боротьбі з такими могутніми сусідами-загарбниками як Росія, Польща, Туреччина, захищаючи своє існування не зник, як це сталося з багатьма народами у подібних умовах, а вижив, розвинувся, змужнів.

Хотілося б, щоб і Плющ з більшою повагою і зрозумінням ставився до свого народу та його видатних синів.

,,Комплекс національної неповноцінности, зневага до власної національности, культури, мови явище досить відоме в історії. Через нього перейшли всі народи, яким довелося побувати під чужоземною кормигою, під колоніяльним гнітом. Український народ був під таким гнітом триста років. Це не могло не лишити свого сліду. Але чи не задовго ці сліди тримаються?'' - написав Іван Дзюба в своїй книжці: ,,Інтернаціоналізм чи Русифікація'' (ст. 79)

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЬМ В ІНСТИТУТІ

Ню Йорк. — На прохання студентів нюйоркських університетів буде висвітлений в неділю, 27-го березня ц. р., о год. 2-ій по полудні в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вулиця український фільм ,,Тіні забутих предків''.

ЩЕ ПРО СПРАВУ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Литвиненка — а це ж далеко не всі імена мистців, які своєю творчістю збагатили духовість своєї громади, а громада їх буде по своєму безпосередньо і просто шанувати та любити.

Багато з них було нашими сучасниками, навіть ровесниками, що передчасно відійшли у вічність. Залишилася нас невелика горстка. Майже всі ми перейшли поза середній вік, дехто перейшов вже на пенсію, а молодші доходять до неї. Старше покоління мистців зробило що могло. Здається Шопенгаер десь сказав, що людина — яка серед праці дійшла до шістдесятого року життя, має право бути втомленою. От же ми, українські мистці старшого покоління, вже трохи притомилися, пора, щоб наше місце зайняли молодші, які так знаменито знають, що робити.

Завжди і всюди в світі — мистецький авангард творили енергійні, сильні і молоді віком мистці. Шановні наші панелістки домагаються, щоб український мистецький авангард для здобування світового мистецтва творили українські мистці з медікером. Та воно було б дуже весело, коли б не було таке сумне.

Навіть там, в Україні, йдуть в перші ряди молоді, ідейні діячі культури, а між ними і мистці, і про їх геройську жертвенність чує цілий світ. То правда, що там вони домагаються того, щоб українські мистці тут творили такі мистецькі вартості, яких вони там не можуть творити, щоб українські мистці в діяспорі зі своїм мистецтвом і своїм українським іменем пробивалися на світову арену.

Але сумніваюся, чи вони зрозуміють логіку панелісток з молодшого покоління, коли вони домагаються тієї акції не від себе і своїх ровесників, але від мистців—емеритів. Також не знаю, чи вони зрозуміють те молодше покоління українських мистців, які ради уявної слави, престижів, добре платної праці безслідно зникають в чужому довкіллі і ніхто з тих тямущих з-посеред них нічого не робить, щоб їх задержати при духовості народу, з якого вони вийшли.

Де ж є зрозуміння сенсу заклику тих наших мистців з України, які хочуть досконалення і хочуть, щоб те досконалення побачив і признав світ, але щоб світ також признав їх національну ідентичність та гідність культури їх народу? Чи втеча молодих в довкілля і духова їх асиміляція іде по лінії тих закликів?

То ж — може більше логічно буде сказати, що за існуючий стан в українському еміграційному мистецтві відповідають не тільки ті, що те мистецьке життя старалися організувати, але також і ті, які від праці над наладнанням того життя цілими роками втікали. Може придалася б крихітка зрозуміння і пошани до тих старших мистців, а більше почуття обов'язку і відповідальности у молодих мистців.

З тих організаторів українського мистецького середовища — три четвертини вже померло. Залишилася нас горстка. Гляньте уважно по терені, хто залишився ще і мучиться ділом, якого нема кому передати.

До кого властиво та ціла тирада критики і поучень відноситься? Більшість адресатів, до яких звертаються шановні пані Аркадія Оленська-Петришин та Ірина Петренко-Федишин — спочила в могилах.

Може ту частину панелю з подібними критиками і вимогами було б доцільніше влаштувати на цвинтарі в Бавнд Бруку, ніж в УВАН'і.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначила окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 4.00
1 цаль через 2 шпальти	6.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ

до 2-го квітня 1977 року

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"Svoboda"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Річні збори 32-го Від. УНС Олега Ольжича в Філядельфії

Філядельфія, Па. (с.г.) —Тут у неділю, 20-го березня ц.р. в залі Українського Горожанського Клюбу відбулися, дев'яті з ряду, Річні Збори 32-го Від. УНСоюзу ім. Олега Ольжича. Наради відкрив голова Відділу В'ячеслав Лебідь, який привітавши приявних членів, прочитав порядок нарад та затвердив вибір президії. Понад 30 приявних членів на залі висловили бажання, щоби нарадами проводив голова Відділу В.Лебідь, а обов'язки протоколянта сповняв секретар Відділу Михайло Хомин.

За Управу Відділу звітували голова В.Лебідь, секретар Михайло Хомин і касир Іван Хитрук. Із звітів приявні довідалися про многогранну працю Відділу, який поза збиранням членських вкладок та приєднуванням членів, яких було придбано в звітовому році 16, Управа також була активна в громадських установах, а головно багато часу присвячено збірці на пам'ятник патрона Відділу Олега Ольжича, який буде посвячений літом 1977 року на вакаційній оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па.

Зв Контрольну Комісію звітував Михайло Сапіга, ствердивши взірцеве ведення книговодства і запропонував уділення абсолюторії уступаючій Управі з признанням за добру і конструктивну працю.

Приявний на нарадах головний організатор УНС Степан Гавриш, привітавши збори від Екзекутивного Комітету, висловив признання Управі за взірцеву організаційну працю. Як доказ того навів циферні дані про ріст Відділу, який був зорганізований 30-го квітня 1968р. і за цей час Головна Канцелярія УНСоюзу одержала від Відділу 323 аплікації нових членів. Самих членів основоположників було 148, а в 1973 році придбано 73 члени. Доповідач коротко поінформував приявних про загальну працю УНС у всіх ділянках, як також заподав пляни на майбутнє.

Слід підкреслити це, що зібрані союзовці живо цікавилися проблемами цілости Союзу, а також і Відділовими справами, а головно приємно було почути позитивне наставлення як членів Управи, так і членів Відділу до цілости праці УНСоюзу. Дискусія над проблемами як Союзовими, так і громадськими була конструктивна і будуюча.

На бажання зібраних членів, одноголосно обрано Управу Відділу на 1977 рік в складі: В'ячеслав Лебідь — голова, Ярослав Левандовський — заступник голови, Михайло Хомин — секретар, Кляра Хомин — заступник секретаря і Іван Хитрук — касир. І Контрольну Комісію, як голова очолив Михайло Сапіга, а членами обрано Петра Романишина і Михайла Лапчука. Організаційним референтом Відділу обрано Івана Музичку, а господарчим референтом — Якова Пацовського.

У внесках і пляні праці на біжучий рік переобраний секретар Михайло Хомин запевнив головного організатора Степана Гавриша, що новообрана Управа докладе всіх зусиль, щоби на 29-ту Конвенцію УНСоюзу, що відбудеться в травні 1978р. Відділ вислав трьох делегатів, а щоби це сталося треба придбати понад 50 нових членів. Також Управа плянує святочно відзначити 10 річницю заснування Відділу, яка припадає на квітень 1978 року. Ухвалено також продовжувати збірку серед членів Відділу на пам'ятник патрона — Олега Ольжича.

Подякою за участь в нарадах закінчив збори переобраний голова В'ячеслав Лебідь, а відтак запросив всіх до перекуски, яку приготовила Управа Відділу.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сав Іван Сокіл (може це псевдонім?).

Редактор не поправив помилки автора, який написав, що російський фронт під Горлицями прорвано в 1916 році. Це було в травні 1915 року. Не міг тоді автор відвідувати Митрополита Шептицького у Львові, який був звільнений із заслання аж в 1917 році. Та це дрібничка. „У вирі життя" о. Петра Чавса цінне збагачення наших регіональних видань.

В книжці вміщені 54 світлини осіб або церков та членів організацій, про які пишеться в тексті. Індекс осіб займає 12 двошпальтових сторінок.

Епіктет. Енхейрідіон і фрагменти. Переклад і вступну статтю зладив Омелян Омецінський. Видавництво Юліяна Середяка. Буенос Айрес, 1976, ст.104.

Добре зробив проф. О. Омецінський, що присвоїв нашій літературі й науці творчість старинного філософа Епіктета, який народився коло 50 року христ. ер, а помер між 130 і 138 роком. Перекладач заявляє, що зробив це тому, бо уважає, що твори Епіктета мають психопрофілактичну й психотерапевтичну вартість для сучасної української людини, що терпить від загальноцивілізаційної кризи, національної руїни (на рідних землях) та їхніх наслідків. О.Омецінський пригадує, що вже у XVIII столітті, коли Україна була в ,,сліпій вулиці московського терору та безправства'', Григорій Полетика перекладав твори Епіктета.

Книжка складається з трьох частин: 1. Епіктет, його ,,Енхейрідіон'' і наша сучасність (ст. 9—40), 2. ,,Енхейрідіон'' (43—78) і ,,Фрагменти'' (81—100).

Перекладач інформує про життя і філософію Епіктета, який працював головним чином в ділянці етики. Хто прочитає цю статтю, той зможе легко зрозуміти твори того цікавого поганського філософа, ,,вплив якого позначився дуже глибоко в формі ідей на розвитку філософської думки пізніших далеких століть і не втратив своєї сили над нею і досі''.

,,Енхейрідіон'' (по-українськи ,,Підручник'') ,,допоміг не одному знайти себе та врятуватися'', він ,,приготовив грунт для глибокого сприйняття християнства'', ним ,,зачитувалися найкращі люди різних епох'', і ця книжечка ,,має в собі багато цінного та актуального і для нашого часу'', — так твердить перекладач.

Ось думка із вчення Епіктета: ,,Не май зарозумілого вигляду, але стій непохитно при тих речах, що видаються тобі найкращими''. ,,Якщо хто переступає міру, то найсолодші речі можуть стати найгіркішими''. ,,Уникай намагання викликати сміх, бо це може легко стягнути тебе до рівня вульгарности, а крім цього понизити твою повагу в очах знайомих''.

Немає місця на більше цитат, тому хто бажав би пізнати мудрість актуального й сьогодні Епіктета, мусить прочитати його ,,Підручник'' філософії — що зветься ,,Енхейрідіон''.

Виставка образів маляра Василя Панчака

У просторій залі Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку при Другій евеню ч.122 вже третій тиждень відкрита виставка образів нашого заслуженого маляра Василя Панчака. Це ретроспективна виставка, що обіймає його творчість за останні 40 років.

На виставці є 100 образів, а з того половина з останніх років, які тепер виставлені вперше. Та цікава виставка буде відкрита до 27-го березня 1977. Її можна оглядати в годинах 4-8 кожного дня і від 1—8 в суботи й неділі. На виставці показано образи олійні, олійну пастель і кілька водних кольорів.

Виставку варто побачити, як ради рівня малярського таланту нашого мистця, так і ради особи маляра. Він родом з Жидачівщини, приїхав до Америки сімнадцятилітнім хлопцем близько сімдесят років тому. В Америці здобув малярську освіту і вишкіл. Малює вже понад 50 років. Головна його тематика це краєвиди, квіти, людські постаті. Наш майстер виставляв свої твори в різних містах Америки, в Парижі, здобував нагороди.

Гідну подиву те, що маляр Василь, який досягнув Матусаїлового віку, виявляє непослаблену творчу енергію, далі творить на високім рівні. Не один відвідувач виставки буде зохоплений тими образами, що малюють країну народження нашого маляра. Там є лан золотої пшениці, жнива, танець, жіночі постаті. Довголітній побут в Америці не затер у нього пам'яті дитинства. Конечно, було б,щоби виставка помандрувала в інших містах в Америці і Канаді та зблизила нашу публіку до маляра і його творчости.

[ЕП]

Конгресова Комісія відкидає пропозицію податкового звороту для багатших

Вашінгтон. — Комісія способів і заходів Палати Репрезентантів, яка розглядає економічний плян президента Джіммі Картера відносно стимулювання економіки країни, в середу, 16-го лютого, проголосувала додаток до цього пляну, вимагаючи, щоб родини, річний заробіток яких виносить 30,000 долярів або більше, не одержували 50-долярових податкових зворотів на кожного члена цієї родини, а натомість, щоб ці гроші були повернені менш заможним прошаркам суспільства. Комісія вирішила, щоб податкові звороти були зменшені вже навіть для родин, прибутки яких виносять більше ніж 25,000 долярів. Якщо приходи є 26,000 долярів, то звороти на кожного члена родини виносили б тільки по 40 долярів, а для родин 27,000 долярів приходу — тільки 30 долярів на особу. Речники Комісії заявили, що їхня пропозиція заощадить урядові понад один більйон долярів, і ті гроші можуть бути передані родинам, яких не охоплює економічний плян президента Картера. Додаток Комісії ще мусять затвердити обидві Палати Конгресу, як рівнож президент Картер мусить дати свою згоду.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1977 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. *Річні загальні збори Т-ва Вільні Козаки* 116 Відд., о год. 6-ій веч., в залі УНДому при Джеремія Аве. На порядку: звіти Управи, К. Комісії та вибір нової Управи на 1977 р. Участь чл. обов'язкова. — Управа.

НЕДІЛЯ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1977 р.

АЛЛЕНТАВН, Па. Річні збори 147 Відд. о год. 2 по пол. в парафіяльній залі церкви св. Марії при 803 N. Front Street. — І. Гуцайлюк, секр.

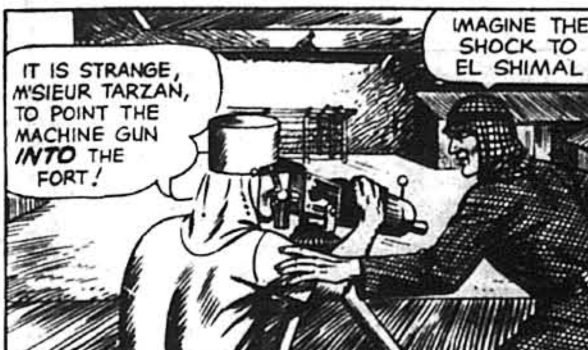
ПОНЕДІЛОК, 28-го БЕРЕЗНЯ 1977 р.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні збори Т-ва Доброї Волі 22-ий Відд., о год. 7-ій веч. у The Marriot Motor Hotel, 8538 W. Higgins Rd. Число кімнати буде подане в лабі. І. Ґавалюх, предс., Гелен Олек, секр.

СУБОТА, 2-го КВІТНЯ 1977 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Верховина 184 Відд. о год. 3-ій по пол. в домівці ОУА „Самопоміч", при 98 Друга Авеню. На порядку дня: звітування і вибір Управи та К. Комісії на 1977 рік. Просимо чл. про участь. — Полк. П. Содоль-Зілинський, предс., Б. Ластовецький, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7725. — Пастка готова

Дивно мені, пане Тарзане, спрямовувати кулемет в середину форту!

Уявіть собі якою несподіванкою буде це для Ели Шімаля!

Тепер мушу повернутися до моїх обов'язків „арабського" вартового, майоре Леклєр, щоб мати змогу інформувати Вас про все!

Займаю лежачу позицію, щоб повністю запевнити успіх обману!